

İDARİ YARGILAMA USUL VE ESASLARININ DÜZENLENDİĞİ 2575, 2576 VE 2577 SAYILI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILDI

ÖZET : 2.7.2012 tarihli ve 6352 Sayılı Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Ve Basın Yayın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Dava Ve Cezaların Ertelenmesi Hakkında Kanun ile 6.1.1982 tarihli ve 2575 sayılı Danıştay Kanunu, 6.1.1982 tarihli ve 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun ve 6.1.1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda önemli değişiklikler yapılmıştır.

Kamuoyunda 3 üncü yargı paketi olarak da isimlendirilen 2.7.2012 tarihli ve 6352 Sayılı Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Ve Basın Yayın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Dava Ve Cezaların Ertelenmesi Hakkında Kanun, 5 Temmuz 2012 tarihli ve 28344 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Söz konusu Kanun bu sirkülerimize eklenmiştir.

6352 sayılı Kanun ile aşağıdaki 26 adet Kanun'da değişiklik yapılmıştır.

1. 9.6.1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu,
2. 30.1.1950 tarihli ve 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu,
3. 15.7.1950 tarihli ve 5683 sayılı Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanunu,
4. 14.9.1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu,
5. 6.1.1982 tarihli ve 2575 sayılı Danıştay Kanun,
6. 6.1.1982 tarihli ve 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun,
7. 6.1.1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu,
8. 7.12.1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun,
9. 20.2.2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu,
10. 4.4.2001 tarihli ve 4634 sayılı Şeker Kanunu,

11. 18.4.2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu,
12. 4.12.2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu,
13. 2.3.2005 tarihli ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun,
14. 19.10.2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu,
15. 5.11.2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu,
16. 26.9.2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde,
17. 24.2.1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu,
18. 21.6.1987 tarihli ve 3402 sayılı Kadastro Kanunu,
19. 12.4.1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu,
20. 6.8.1997 tarihli ve 4301 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun Kuruluş ve İdaresine İlişkin Kanun,
21. 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununu,
22. 4.11.2004 tarihli ve 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun,
23. 4.12.2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu,
24. 23.3.2005 tarihli ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun,
25. 30.3.2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu,
26. 25.5.2005 tarihli ve 5352 sayılı Adli Sicil Kanunu,

Yukarıda da görüldüğü üzere 6352 sayılı Kanunla, 6.1.1982 tarihli ve 2575 sayılı Danıştay Kanun, 6.1.1982 tarihli ve 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun ve 6.1.1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu sirkülerimizde bu Kanunlarda yapılan değişiklikler açıklanmıştır.

I- 2575 SAYILI DANIŞTAY KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

6352 sayılı Kanunla 2575 sayılı Kanunda yapılan değişikliklerden önemli olanlar özetle aşağıdaki gibidir:

- Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği görevini yapanlar ile düzenleyici ve denetleyici kurumların başkanlığı görevini yapanların Danıştay'a üye olarak seçilmesi imkanı getirilmiştir.

- İdari görevlerden Danıştay üyeliğine seçileceklerin yüksek öğrenimlerini tamamladıktan sonra Devlet hizmetinde yirmiyıl görev yapma şartı, onbeş yıla indirilmiştir.
- Bakanlıkların düzenleyici işlemlerine karşı Danıştay'da ilk derece mahkemesi olarak dava açılabilmesi için düzenleyici işlemlerin ülke çapında uygulanacak işlem olması gerekmektedir. Diğer taraftan 6352 sayılı Kanunda yapılan aşağıdaki değişiklikler sonucunda da bazı düzenleyici ve denetleyici kurum kararlarına karşı Danıştay yerine ilk derecede idare mahkemesinde dava açılacaktır.

MADDE 63 - 7/12/1994 tarihli ve **4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun** 55 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İdari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır."

MADDE 64 - 20/2/2001 tarihli ve **4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun** 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 12 - İdari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır."

MADDE 65 - 4/4/2001 tarihli ve **4634 sayılı Şeker Kanununun** 11 inci maddesinin onuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İdari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır."

MADDE 66 - 18/4/2001 tarihli ve **4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun** 10 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İdari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır."

MADDE 67 - 4/12/2003 tarihli ve **5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun** 21 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İdari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır."

MADDE 68 - 2/3/2005 tarihli ve **5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda** Değişiklik

Yapılmasına Dair Kanununun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İdari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır.”

MADDE 69 – 19/10/2005 tarihli ve **5411 sayılı Bankacılık Kanununun** 105 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İdari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır.”

MADDE 70 – 5/11/2008 tarihli ve **5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun** 62 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) İdarî yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurum kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır. Kurulun kararları, Kurumun idarî denetimi sırasında yerindelik denetimine tabi tutulamaz.”

MADDE 71 – 26/9/2011 tarihli ve **660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin** 30 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Kurul kararları kesindir. İdari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır.”

- 6352 sayılı Kanun'un 48'inci maddesi ile 2575 sayılı Kanuna eklenen geçici 25 inci madde uyarınca 6352 sayılı Kanunun yayımı tarihinden(5.7.2012) önce ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştayda açılmış bulunan ve bu Kanunla idare ve vergi mahkemelerinin görevleri kapsamına alınan davaların, Danıştayda görülmesine devam olunacaktır.

Danıştay Kanunu'nda yapılan değişiklikler karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

MADDE NO	ESKİ HALİ	DEĞİŞİKLİK	DEĞİŞİKLİK SONRASI HALİ
8	<p>Danıştay Üyelerinin Nitelikleri Madde No 8</p> <p>Danıştay üyeleri :</p> <p>a) İdari yargı hâkim ve savcılığı, b) Bakanlık, müsteşarlık, müsteşar yardımcılığı, elçilik, valilik, c) Generallik, amirallik, d) Devlet Başkanlığı Genel Sekterliği, e) Genel ve katma bütçeli dairelerde veya kamu kuruluşlarında genel müdürlük veya en az bu derecedeki tetkik ve teftiş kurul başkanlıkları, f) Yükseköğretim kurumlarında hukuk, iktisat, maliye, kamu yönetimi profesörlüğü, g) Bakanlıkların başhukuk müşavirliği veya birinci hukuk müşavirliği veya Maliye Bakanlığında bu derecelerdeki hukuk müşavirliği, müşavir avukatlığı veya muhakemat müdürlüğü, Görevlerini yapanlar arasından seçilir.</p> <p>2. İdari yargı hâkim ve savcılarının Danıştay üyeliğine seçilebilmeleri için birinci sınıfa ayrıldıktan sonra en az</p>	<p>MADDE 44 - 6/1/1982 tarihli ve 2575 sayılı Danıştay Kanununun 8 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (d) bendine "Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği," ibaresi ile (e) bendine "ile düzenleyici ve denetleyici kurumların başkanlıkları," ibaresi eklenmiş, fıkranın (g) bendi aşağıdaki şekilde ve (3) numaralı fıkrasında yer alan "yirmi yıl" ibaresi "onbeş yıl" şeklinde değiştirilmiştir.</p> <p>"g) Kamu kurum ve kuruluşlarının başhukuk müşavirliği, birinci hukuk müşavirliği, hukuk hizmetleri başkanlığı ve hukuk işleri müdürlüğü,"</p>	<p>Danıştay Üyelerinin Nitelikleri Madde No 8</p> <p>Danıştay üyeleri :</p> <p>a) İdari yargı hâkim ve savcılığı, b) Bakanlık, müsteşarlık, müsteşar yardımcılığı, elçilik, valilik, c) Generallik, amirallik, d) Devlet Başkanlığı Genel Sekterliği, (6352 sayılı Kanunun 44 üncü maddesiyle eklenen ibare Yürürlük: 5.7.2012) "Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği e) Genel ve katma bütçeli dairelerde veya kamu kuruluşlarında genel müdürlük veya en az bu derecedeki tetkik ve teftiş kurul başkanlıkları ile (6352 sayılı Kanunun 44 üncü maddesiyle eklenen ibare Yürürlük: 5.7.2012) düzenleyici ve</p>

	<p>üç yıl bu görevlerde başarı ile çalışmış olmaları ve birinci sınıfa ayrılma niteliğini kaybetmemeleri gereklidir.</p> <p>3. İdari görevlerden Danıştay üyeliğine seçileceklerin yükseköğrenimlerini tamamladıktan sonra Devlet hizmetinde yirmi yıl, yukarıda sayılan görevlerde toplam olarak en az üç yıl çalışmış bulunmaları, birinci derece aylığını kazanılmış hak olarak almaları ve hakimliğin gerektirdiği ahlâk ve seciyeye sahip olmaları şarttır.</p>	<p>denetleyici kurumların başkanlıkları</p> <p>f) Yükseköğretim kurumlarında hukuk, iktisat, maliye, kamu yönetimi profesörlüğü, “(6352 sayılı Kanununun 44 üncü maddesiyle değiştirilen bend ibare Yürürlük: 5.7.2012)</p> <p>g) Kamu kurum ve kuruluşlarının başhukuk müşavirliği, birinci hukuk müşavirliği, hukuk hizmetleri başkanlığı ve hukuk işleri müdürlüğü,”</p> <p>Görevlerini yapanlar arasından seçilir.</p> <p>2. İdari yargı hâkim ve savcılarının Danıştay üyeliğine seçilebilmeleri için birinci sınıfa ayrıldıktan sonra en az üç yıl bu görevlerde başarı ile çalışmış olmaları ve birinci sınıfa ayrılma niteliğini kaybetmemeleri gereklidir.</p> <p>3. İdari görevlerden Danıştay üyeliğine seçileceklerin</p>
--	--	---

			yükseköğrenimlerini tamamladıktan sonra Devlet hizmetinde (6352 sayılı Kanununun 44 üncü maddesiyle değişen ibare Yürürlük: 5.7.2012) <i>onbeş</i> yıl, yukarıda sayılan görevlerde toplam olarak en az üç yıl çalışmış bulunmaları, birinci derece aylığını kazanılmış hak olarak almaları ve hakimliğin gerektirdiği ahlâk ve seciyeye sahip olmaları şarttır.
45	İlk Derece Mahkemesi Olarak Danıştayda Görülecek Davalar Madde No 24 (4575 sayılı Kanununun 2 nci maddesiyle değişen madde) 1. Danıştay ilk derece mahkemesi olarak: a) Bakanlar Kurulu kararlarına, b) (5183 sayılı Kanununun 4 üncü maddesiyle değişen bend. Yürürlük: 9.6.2004) Başbakanlık, bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının müsteşarlarıyla ilgili müşterek kararnamelere, c) Bakanlıkların düzenleyici işlemleri ile kamu kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki	MADDE 45 – 2575 sayılı Kanununun 24 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “c) Bakanlıklar ile kamu kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca çıkarılan ve ülke çapında uygulanacak düzenleyici işlemlere,”	İlk Derece Mahkemesi Olarak Danıştayda Görülecek Davalar Madde No 24 (4575 sayılı Kanununun 2 nci maddesiyle değişen madde) 1. Danıştay ilk derece mahkemesi olarak: a) Bakanlar Kurulu kararlarına, b) (5183 sayılı Kanununun 4 üncü maddesiyle değişen bend. Yürürlük: 9.6.2004) Başbakanlık, bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve

<p>meslek kuruluşlarınca çıkarılan ve ülke çapında uygulanacak düzenleyici işlemlere,</p> <p>d) (5183 Sayılı Kanununun 4 üncü maddesiyle değişen ibare. Yürürlük: 9.6.2004) Danıştay İdari Dairesince veya İdari İşler Kurulunca verilen kararlar üzerine uygulanan eylem ve işlemlere,</p> <p>e) Birden çok idare veya vergi mahkemesinin yetki alanına giren işlere,</p> <p>f) Danıştay Yüksek Disiplin Kurulu kararları ile bu Kurulun görev alanı ile ilgili Danıştay Başkanlığı işlemlerine,</p> <p>Karşı açılacak iptal ve tam yargı davaları ile tahkim yolu öngörülmeyen kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan idari davaları karara bağlar.</p> <p>2. Danıştay, belediyeler ile il özel idarelerinin seçimle gelen organlarının organlık sıfatlarını kaybetmeleri hakkındaki istemleri inceler ve karara bağlar.</p>	<p>kuruluşlarının müsteşarlarıyla ilgili müşterek kararnamelere,</p> <p>(6352 sayılı Kanununun 45 inci maddesiyle değişen bend Yürürlük: 5.7.2012) c)</p> <p>Bakanlıklar ile kamu kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca çıkarılan ve ülke çapında uygulanacak düzenleyici işlemlere,"</p> <p>d) (5183 Sayılı Kanununun 4 üncü maddesiyle değişen ibare. Yürürlük: 9.6.2004) Danıştay İdari Dairesince veya İdari İşler Kurulunca verilen kararlar üzerine uygulanan eylem ve işlemlere,</p> <p>e) Birden çok idare veya vergi mahkemesinin yetki alanına giren işlere,</p> <p>f) Danıştay Yüksek Disiplin Kurulu kararları ile bu Kurulun görev alanı ile ilgili Danıştay Başkanlığı</p>
---	---

			<p>işlemlerine, Karşı açılacak iptal ve tam yargı davaları ile tahkim yolu öngörülmeyen kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan idari davaları karara bağlar. 2. Danıştay, belediyeler ile il özel idarelerinin seçimle gelen organlarının organlık sıfatlarını kaybetmeleri hakkındaki istemleri inceler ve karara bağlar.</p>
60	<p>Danıştay Başsavcısının Görevleri Madde No 60 1. Başsavcı, dava dosyalarını uygun göreceği görev ayırımına göre savcılara havale eder. Düşüncelerinin vaktinde bildirilmesini ve savcılar ile Başsavcılıkta görevli diğer memurların devamlarını ve intizamla çalışmalarını sağlar, gelen dosyaların kaydı ve saklanması ile işi bitenlerin ilgili yerlere geciktirmeden gönderilmesi için gerekli tedbirleri alır. 2. Başsavcı, incelediği dava dosyaları hakkında düşüncelerini bildirir ve</p>	<p>MADDE 46 – 2575 sayılı Kanunun 60 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “Başsavcı, ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştayda görülen dava dosyalarını, esas hakkındaki düşüncelerini bildirmek üzere, uygun göreceği görev ayırımına göre savcılara havale eder.”</p>	<p>Danıştay Başsavcısının Görevleri Madde No 60 (6352 sayılı Kanunun 46 ncı maddesiyle değişen cümle Yürürlük: 5.7.2012) 1. Başsavcı, ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştayda görülen dava dosyalarını, esas hakkındaki düşüncelerini bildirmek üzere, uygun göreceği görev ayırımına göre savcılara havale eder.” Düşüncelerinin</p>

<p>kanunlarla kendisine verilen diğer görevleri yapar.</p> <p>3. Başsavcı her takvim yılı sonunda, işlerin durumu ve bunların yürütülmesinde aksaklık varsa sebepleri hakkında Danıştay Başkanlığına bir rapor verir ve alınmasını lüzumlu gördüğü idari tedbirleri bildirir.</p> <p>4. Başsavcı, savcılardan birini, idari işlerde kendisine yardım etmekte görevlendirebilir.</p>	<p>vaktinde bildirilmesini ve savcılar ile Başsavcılıkta görevli diğer memurların devamlarını ve intizamla çalışmalarını sağlar, gelen dosyaların kaydı ve saklanması ile işi bitenlerin ilgili yerlere geciktirmeden gönderilmesi için gerekli tedbirleri alır.</p> <p>2. Başsavcı, incelediği dava dosyaları hakkında düşüncelerini bildirir ve kanunlarla kendisine verilen diğer görevleri yapar.</p> <p>3. Başsavcı her takvim yılı sonunda, işlerin durumu ve bunların yürütülmesinde aksaklık varsa sebepleri hakkında Danıştay Başkanlığına bir rapor verir ve alınmasını lüzumlu gördüğü idari tedbirleri bildirir.</p> <p>4. Başsavcı, savcılardan birini, idari işlerde kendisine yardım etmekte görevlendirebilir.</p>
---	--

61	<p>Savcılarının Görevleri Madde No 61</p> <p>1. Savcılar, kendilerine havale olunan dosyaları Başsavcı adına incelerler ve düşüncelerini, davalarda bir ay, yürütmenin durdurulması isteminde iki gün içinde gerekçeli ve yazılı olarak verirler. Bu süreler geçirilirse durumu sebepleriyle birlikte Başsavcıya bildirirler. Danıştay Başkanının ve Başsavcının vereceği diğer görevleri yerine getirir; çalışma düzeninin korunması ve işveriminin artırılması için Başsavcının alacağı tedbirlere uyarlar.</p> <p>2. Savcılar, ilgili yerlerden Danıştay Başkanlığı aracılığı ile her türlü bilgileri isteyebilecekleri gibi işlem dosyalarını da getirebilirler.</p> <p>3. Dava daireleri ile (5183 sayılı Kanununun 15 inci maddesiyle değiştirilen ibare. Yürürlük: 9.6.2004) idari ve vergi dava daireleri kurullarınca) gerekli görüldüğü takdirde, Danıştay savcılarını, önceden haber verilmek suretiyle, düşüncelerini sözlü olarak da açıklarlar.</p>	<p>MADDE 47 – 2575 sayılı Kanununun 61 inci maddesinin (1) ve (3) numaralı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.</p> <p>“1. Savcılar, ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştayda görülen dava dosyalarından kendilerine havale olunanları Başsavcı adına incelerler ve esas hakkındaki düşüncelerini, bir ay içinde gerekçeli ve yazılı olarak verirler. Bu süreler geçirilirse durumu sebepleriyle birlikte Başsavcıya bildirirler. Danıştay Başkanının ve Başsavcısının vereceği diğer görevleri yerine getirir; çalışma düzeninin korunması ve iş veriminin artırılması için Başsavcının alacağı tedbirlere uyarlar.”</p> <p>“3. Dava dairelerince gerekli görüldüğü takdirde, Danıştay savcılarını, önceden haber verilmek suretiyle, düşüncelerini sözlü olarak da açıklarlar.”</p>	<p>Savcılarının Görevleri Madde No 61</p> <p>1. (6352 sayılı Kanununun 47 nci maddesiyle değişen fıkra Yürürlük: 5.7.2012) “1. Savcılar, ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştayda görülen dava dosyalarından kendilerine havale olunanları Başsavcı adına incelerler ve esas hakkındaki düşüncelerini, bir ay içinde gerekçeli ve yazılı olarak verirler. Bu süreler geçirilirse durumu sebepleriyle birlikte Başsavcıya bildirirler. Danıştay Başkanının ve Başsavcısının vereceği diğer görevleri yerine getirir; çalışma düzeninin korunması ve iş veriminin artırılması için Başsavcının alacağı tedbirlere uyarlar.”</p> <p>2. Savcılar, ilgili yerlerden Danıştay Başkanlığı aracılığı ile her türlü bilgileri isteyebilecekleri gibi işlem dosyalarını da</p>
----	---	---	---

			getirtebilirler. 3. (6352 sayılı Kanununun 47 nci maddesiyle değişen fıkra Yürürlük: 5.7.2012) Dava dairelerince gerekli görüldüğü takdirde, Danıştay savcılar, önceden haber verilmek suretiyle, düşüncelerini sözlü olarak da açıklarlar.
		<p>MADDE 48 - 2575 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.</p> <p>“GEÇİCİ MADDE 24 - 1. Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç yıl süreyle Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun oluşumu ve çalışma usulü hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır.</p> <p>a) İdari Dava Daireleri Kurulu, her idari dava dairesinden en az bir üye olmak kaydıyla Başkanlık Kurulu tarafından görevlendirilen yirmi üyeden oluşur. Kurula, Danıştay Başkanı veya vekillerinden biri, bunların bulunmaması halinde Kurulun en kıdemli üyesi başkanlık eder.</p> <p>b) Bu üyeler İdari Dava Daireleri Kurulunda</p>	<p>(6352 sayılı Kanununun 48 inci maddesiyle eklenen madde Yürürlük: 5.7.2012) “GEÇİCİ MADDE 24 - 1. Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç yıl süreyle Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun oluşumu ve çalışma usulü hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır.</p> <p>a) İdari Dava Daireleri Kurulu, her idari dava dairesinden en az bir üye olmak kaydıyla Başkanlık Kurulu tarafından görevlendirilen yirmi üyeden oluşur. Kurula, Danıştay Başkanı veya vekillerinden biri, bunların</p>

	<p>sürekli olarak görev yaparlar. Ancak, iş durumu göz önüne alınmak suretiyle üyelerin daire çalışmalarına katılmalarına Genel Kurul tarafından karar verilebilir.</p> <p>c) Toplantı ve görüşme yeter sayısı onbeştir. Kararlar, toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır.</p> <p>GEÇİCİ MADDE 25 - 1. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştayda açılmış bulunan ve bu Kanunla idare ve vergi mahkemelerinin görevleri kapsamına alınan davaların, Danıştayda görülmesine devam olunur.</p> <p>2. Düşünce alınmak üzere Danıştay Başsavcılığına gönderilmekle birlikte, bu Kanunun yayımı tarihinden önce görüş bildirilmemiş yürütmenin durdurulması istemli dosyalar ile temyiz ve karar düzeltme dosyaları, herhangi bir görüş bildirilmeksizin, ilgili daire veya kurullara geri gönderilir."</p>	<p>bulunmaması halinde Kurulun en kıdemli üyesi başkanlık eder.</p> <p>b) Bu üyeler İdari Dava Daireleri Kurulunda sürekli olarak görev yaparlar. Ancak, iş durumu göz önüne alınmak suretiyle üyelerin daire çalışmalarına katılmalarına Genel Kurul tarafından karar verilebilir.</p> <p>c) Toplantı ve görüşme yeter sayısı onbeştir. Kararlar, toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır.</p>
--	--	--

		<p>(6352 sayılı Kanunun 48 inci maddesiyle eklenen madde Yürürlük: 5.7.2012)</p> <p>GEÇİCİ MADDE 25 - 1. <i>Bu Kanunun yayımı tarihinden önce ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştayda açılmış bulunan ve bu Kanunla idare ve vergi mahkemelerinin görevleri kapsamına alınan davaların, Danıştayda görülmesine devam olunur.</i></p> <p>2. Düşünce alınmak üzere Danıştay Başsavcılığına gönderilmekle birlikte, bu Kanunun yayımı tarihinden önce görüş bildirilmemiş yürütmenin durdurulması istemli dosyalar ile temyiz ve karar düzeltme dosyaları, herhangi bir görüş bildirilmeksizin, ilgili daire veya kurullara geri gönderilir."</p>
--	--	--

II- 2576 SAYILI BÖLGE İDARE MAHKEMELERİ, İDARE MAHKEMELERİ VE VERGİ MAHKEMELERİNİN KURULUŞU VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

6352 sayılı Kanunla 2576 sayılı Kanunda yapılan değişikliklerden önemli olanlar özetle aşağıdaki gibidir:

- *Bölge İdare Mahkemeleri Kurul halinde çalışabilecektir.*
- *Tek hakimle çözümlenebilecek davalarda tutar 25.000 TL olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla, uyuşmazlık tutarı 25.000 lirayı aşmadığı sürece, idare mahkemesi kararlarına karşı Bölge İdare Mahkemesinde itiraz yolu ile başvurulabilecektir. Bunlar için, Danıştay'a temyiz yolu ile başvurulamayacaktır.*

2576 sayılı bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ve vergi mahkemelerinin kuruluşu ve görevleri hakkında kanunda yapılan değişiklikler karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

MADDE NO	ESKİ HALİ	DEĞİŞİKLİK	DEĞİŞİKLİK SONRASI HALİ
3	<p>Bölge İdare Mahkemelerinin Oluşumu Madde No 3</p> <p>1. Bölge idare mahkemeleri, bölge idare mahkemesi başkanı ile iki üyeden oluşur.</p> <p>2. (4577 sayılı Kanununun 1 inci maddesiyle bu fıkra kaldırılmıştır Yürürlük; 15.06.2000)</p> <p>3. (4577 sayılı Kanununun 1 inci maddesiyle değişen fıkra Yürürlük; 15.06.2000) Bölge İdare Mahkemesi başkanı ve üyeliklerine Hâkimler ve Savcılar</p>	<p>MADDE 49 - 6/1/1982 tarihli ve 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanununun 3 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiş ve (3) numaralı fıkrasının birinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci cümleleri yürürlükten kaldırılmıştır.</p> <p>"Bölge İdare Mahkemesi başkanı ve üyeliklerine Hâkimler ve Savcılar</p>	<p>Bölge İdare Mahkemelerinin Oluşumu Madde No 3</p> <p>1. Bölge idare mahkemeleri, bölge idare mahkemesi başkanı ile iki üyeden oluşur. (6352 sayılı Kanununun 49 uncu maddesiyle eklenen cümle Yürürlük: 5.7.2012) "Bölge İdare Mahkemesi başkanı ve üyeliklerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca atama yapılır. Bu mahkemeler gerektiğinde birden çok kurul halinde çalışabilirler. Bu</p>

<p>Yüksek Kurulunca atama yapılır. Mahkeme başkanlarının kanuni sebeplerle yokluğunda, başkanlığa en kıdemli üye vekâlet eder, aynı sebeplerle üye noksanlığı ise, bölgedeki idare ve vergi mahkemesi hâkimlerinden kıdem sırasına göre tamamlanır. Bu mahkemeler gerektiğinde birden çok kurul halinde çalışabilirler. Bölge idare mahkemesi başkanının katılmadığı hallerde, mahkeme kurullarına o kuruldaki en kıdemli üye başkanlık eder. Bu kurulların oluşumu ve aralarındaki iş bölümü Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir.</p> <p>4. Ankara, İstanbul ve İzmir bölge idare mahkemeleri başkanlıklarına Danıştay üyelerinden istekte bulunanlar Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca atanabilirler. Bu suretle atananlar, Danıştay üyeliği sıfatını,</p>	<p>Yüksek Kurulunca atama yapılır. Bu mahkemeler gerektiğinde birden çok kurul halinde çalışabilirler. Bu kurulların oluşumu, aralarındaki iş bölümü ile kurullara kimin başkanlık edeceği Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir."</p>	<p>kurulların oluşumu, aralarındaki iş bölümü ile kurullara kimin başkanlık edeceği Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir."</p> <p>2. (4577 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle bu fıkra kaldırılmıştır Yürürlük: 15.06.2000)</p> <p>3. (6352 sayılı Kanunun 49 uncu maddesiyle Kaldırıldı. Yürürlük: 5.7.2012) ... Mahkeme başkanlarının kanuni sebeplerle yokluğunda, başkanlığa en kıdemli üye vekâlet eder, aynı sebeplerle üye noksanlığı ise, bölgedeki idare ve vergi mahkemesi hâkimlerinden kıdem sırasına göre tamamlanır. (6352 sayılı Kanunun 49 uncu maddesiyle Kaldırıldı. Yürürlük: 5.7.2012)</p> <p>4. Ankara, İstanbul ve İzmir bölge idare mahkemeleri başkanlıklarına Danıştay üyelerinden istekte bulunanlar Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca atanabilirler. Bu suretle atananlar, Danıştay üyeliği sıfatını, kadrosunu, aylık ve</p>
---	---	---

	<p>kadrosunu, aylık ve ödeneği ile her türlü özlük haklarını muhafaza ederler. Bunların aylık ve ödenekleri ile her türlü mali ve sosyal haklarının Danıştay bütçesinden ödenmesine devam olunur.</p>		<p>ödeneği ile her türlü özlük haklarını muhafaza ederler. Bunların aylık ve ödenekleri ile her türlü mali ve sosyal haklarının Danıştay bütçesinden ödenmesine devam olunur.</p>
7	<p>Tek Hâkimle Çözümlenecek Davalar Madde No 7 (4577 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle değişen fıkra Yürürlük; 15.06.2000) 1. Uyuşmazlık miktarı birmilyar lirayı (bin Yeni Türk Lirasını) aşmayan; a) Konusu belli parayı içeren idarî işlemlere karşı açılan iptal davaları, b) Tam yargı davaları, İdare mahkemesi hâkimlerinden biri tarafından çözümlenir. 2. (4577 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle değişen fıkra Yürürlük; 15.06.2000) 6 ncı maddenin (a) ve (b) bentlerinde belirtilen uyuşmazlıklardan kaynaklanan toplam değeri birmilyar lirayı</p>	<p><i>MADDE 50 - 2576 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkralarında yer alan "birmilyar lirayı" ibareleri "yirmibeşbin Türk Lirasını" şeklinde değiştirilmiştir</i></p>	<p>Tek Hâkimle Çözümlenecek Davalar Madde No 7 (4577 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle değişen fıkra Yürürlük; 15.06.2000) 1. Uyuşmazlık miktarı (6352 sayılı Kanunun 50 nci maddesiyle değişen ibare Yürürlük: 5.7.2012) yirmibeşbin lirayı (yirmibeşbin Türk Lirasını) aşmayan; a) Konusu belli parayı içeren idarî işlemlere karşı açılan iptal davaları, b) Tam yargı davaları, İdare mahkemesi hâkimlerinden biri tarafından çözümlenir. 2. (4577 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle değişen fıkra Yürürlük; 15.06.2000) 6 ncı maddenin (a) ve (b) bentlerinde belirtilen uyuşmazlıklardan</p>

(bin Yeni Türk Lirasını) aşmayan davalar, vergi mahkemesi hâkimlerinden biri tarafından çözümlenir. 3. Bu tür davaların hâkimler arasında dağılımına ilişkin esaslar, işlerde denge sağlanacak biçimde mahkeme başkanı tarafından önceden tespit edilir.	kaynaklanan toplam değeri (6352 sayılı Kanununun 50 nci maddesiyle değişen ibare Yürürlük: 5.7.2012) yirmibeşbin lirayı (yirmibeşbin Türk Lirasını) aşmayan; davalar, vergi mahkemesi hâkimlerinden biri tarafından çözümlenir. 3. Bu tür davaların hâkimler arasında dağılımına ilişkin esaslar, işlerde denge sağlanacak biçimde mahkeme başkanı tarafından önceden tespit edilir.
--	---

III- 2577 SAYILI İDARİ YARGILAMA USULÜ KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

6352 sayılı Kanunla 2576 sayılı Kanunda yapılan değişikliklerden önemli olanlar özetle aşağıdaki gibidir:

- *İdari davaların açılırken dilekçelerde TC kimlik numarası da gösterilecektir.*
- *Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde kalıp kalmadığına bakılmaksızın idare mahkemesi bulunmayan illerde dava dilekçeleri, savunmalar asliye hukuk hakimliğine de verilebilecektir.*
- *Dava dilekçeleri, mahkemelerdeki evrak bürosunca kaydedilecektir. Bu değişiklikte, dilekçelerin mahkeme başkanı veya hakim tarafından havale edilmesi uygulamasına son verilmiştir. Ancak, 6352 sayılı Kanununun 62 nci maddesi ile 2577 sayılı Kanuna eklenen Geçici madde 6 uyarınca, evrak büroları kuruluncaya kadar dilekçeler mahkeme başkanı veya hakim tarafından havale edilecektir.*
- *Danıştayda ilk derece mahkemesi sıfatıyla görülen davalarda savcının esas hakkındaki yazılı düşüncesi taraflara tebliğ edilecektir. Taraflar, tebliğden itibaren on gün içinde görüşlerini yazılı olarak bildirebilecektir.*

- Duruşma talep edilebilmesi için uyuşmazlık konusu tutarın 25.000 lirayı aşması gerekmektedir.
- Mahkemelerin re'sen araştırma ilkesi uyarınca, dava idare ve vergi mahkemelerinde heyet halinde görülmekte ise, mahkemece lüzüm görülen bilgi ve belgelerin istenmesine ve ek süre verilmesine ilişkin ara kararları, mahkeme başkanı veya dosyanın havale edildiği üye tarafından da verilebilecektir.
- Yürütmeyi durdurma kararının verilebilmesi için aşağıdaki şartların varlığı aranacaktır.
  - a) İdari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması,
  - b) İdari işlemin açıkça hukuka aykırı olması,
  - c) Davalı idarenin savunmasının alınması.
  - d)

Diğer taraftan uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemlerin yürütülmesi, savunma alındıktan sonra yeniden karar verilmek üzere, idarenin savunması alınmaksızın da durdurulabilecektir. Yürütmenin durdurulması kararlarında idari işlemin hangi gerekçelerle hukuka açıkça aykırı olduğu ve işlemin uygulanması halinde doğacak telafisi güç veya imkânsız zararların neler olduğunun belirtilmesi zorunlu hale getirilmiştir. Sadece ilgili kanun hükmünün iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurulduğu gerekçesiyle yürütmenin durdurulması kararı verilemeyecektir.

Yürütmenin durdurulması konusunda yapılan diğer düzenlemeler sonucunda; dava dilekçesi ve eklerinden yürütmenin durdurulması isteminin yerinde olmadığı anlaşılırsa, davalı idarenin savunması alınmaksızın istem reddedilebilecek; yürütmenin durdurulmasına dair verilen kararlar onbeş gün içinde yazılıp, imzalanacak, aynı sebeplere dayanılarak ikinci kez yürütmenin durdurulması isteminde bulunulamayacaktır.

- *Konusu belli bir miktar paranın ödenmesini gerektiren davalarda hükmedilen miktar ile her türlü davalarda hükmedilen vekalet ücreti ve yargılama giderleri, davacının veya vekilinin davalı idareye yazılı şekilde bildireceği banka hesap numarasına, bu bildirim tarihinden itibaren, gecikilmeksizin yatırılacaktır. Bu süre hiçbir şekilde bir ayı geçemeyecektir. Aksi taktirde belirtilen süre içinde ödeme yapılmaması halinde, genel hükümler dairesinde infaz ve icra olunacaktır.*

- Tazminat ve vergi davalarında idarece, mahkeme kararının tebliğ tarihi ile ödeme tarihi arasındaki süreye 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 48 inci maddesine göre belirlenen tecil faizi oranında hesaplanacak faiz ödenecektir. Ancak mahkeme kararının davacıya tebliği ile banka hesap numarasının idareye bildirildiği tarih arasında geçecek süre için faiz işlemeyecektir. Bu hüküm VUK'nun 112 nci maddesinin 4,5 ve 6 ncı fıkra hükümleri¹ ile uyumlu değildir. Dolayısıyla, yasaların çatışması ile karşılaşılmaktadır. Ayrıca, yapılan bu düzenlemede, faizin nasıl hesaplanacağı belirtilmemiştir.
- 2577 sayılı Kanununun 45 nci maddesinde değişiklik yapılarak itiraz yoluna başvurulması zorunlu uyuşmazlıklar yeniden belirlenmiştir. Ayrıca, maddede sayılan uyuşmazlıklarla ilgili olarak idare ve vergi mahkemelerinin verdikleri nihaî kararlar ile tek hâkimle verilen nihaî kararlara, başka kanunlarda aksine hüküm bulursa dahi mahkemelerin bulunduğu yargı çevresindeki bölge idare mahkemesine itiraz edilebilecektir. Ancak, 6352 sayılı Kanununun 62 nci maddesi ile 2577 sayılı Kanuna eklenen Geçici madde 6 uyarınca, bu Kanun'un 45 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında² yazılı uyuşmazlıklarla ilgili olarak

¹ 4. (6322 sayılı kanununun 14.maddesiyle değişen fıkra; Yürürlük 15.06.2012)4. Fazla veya yersiz olarak tahsil edilen vergiler, fazla veya yersiz tahsilatın mükelleften kaynaklanması halinde düzeltmeye dair müracaat tarihi, diğer hallerde verginin tahsili tarihinden düzeltme fişinin mükellefe tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için aynı dönemde 6183 sayılı Kanuna göre belirlenen tecil faizi oranında hesaplanan faiz ile birlikte, 120 nci madde hükümlerine göre mükellefe red ve iade edilir.

5. (6322 sayılı kanununun 14.maddesiyle eklenen fıkra; Yürürlük 15.06.2012)5. Vergi kanunları uyarınca iadesi gereken vergilerin, ilgili mevzuatı gereğince mükellef tarafından tamamlanması gereken bilgi ve belgelerin tamamlandığı tarihi takip eden üç ay içinde iade edilmemesi halinde, bu tutarlara üç aylık sürenin sonundan itibaren düzeltme fişinin mükellefe tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için aynı dönemde 6183 sayılı Kanuna göre belirlenen tecil faizi oranında hesaplanan faiz, 120 nci madde hükümlerine göre red ve iadesi gereken vergi ile birlikte mükellefe ödenir.

6. (4731 sayılı Kanununun 4/C maddesiyle eklenen fıkra)(6322 sayılı kanununun 14.maddesiyle değişen fıkra numarası; Yürürlük 15.06.2012)6. İhtirazi kayıtla beyan edilip ödendikten sonra yargı kararına göre iade edilip yine yargı kararı uyarınca tahsili gereken vergilere, iade tarihinden yargı kararının vergi dairesine tebliği tarihine kadar geçen süre için bu maddede yer alan esaslar dahilinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre belirlenen tecil faizi oranında gecikme faizi hesaplanır.

² "1. İdare ve vergi mahkemelerinin;

ilk derece mahkemelerince verilen nihai kararlardan, bu maddeyi ihdas eden Kanunun yayımı tarihinden (5.7.2012) önce verilen kararlar ile Danıştayın bozma kararı üzerine kararı bozulan mahkemece verilen kararlar, Danıştayda temyiz edilebilecektir.

6352 sayılı Kanunla 2577 sayılı Kanunda yapılan değişikliklerden önemli olanlar özetle aşağıdaki gibidir:

MADDE NO	ESKİ HALİ	DEĞİŞİKLİK	DEĞİŞİKLİK SONRASI HALİ
3	İdari Davaların Açılması Madde No 3 1. (4001 Sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle değişen fıkra) İdarî davalar, Danıştay, idare	MADDE 51 - 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 3 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendinin sonuna	İdari Davaların Açılması Madde No 3 1. (4001 Sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle değişen fıkra) İdarî davalar, Danıştay, idare mahkemesi ve vergi mahkemesi başkanlıklarına hitaben yazılmış imzalı dilekçelerle açılır. (*)

- a) İlk ve orta öğretim öğrencilerinin sınıf geçme, not tespiti, kayıt, nakil, ilişik kesme ve disiplin cezalarına ilişkin işlemler ile yükseköğretim öğrencilerinin sınıf geçme ve notlarının tespitine ilişkin işlemlerden,
- b) Valilik, kaymakamlık ve yerel yönetimler ile bakanlıkların ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının taşra teşkilâtındaki yetkili organları tarafından kamu görevlileri hakkında tesis edilen geçici görevlendirme, ikinci görev, vekaleten atama, görev ve unvan değişikliği içermeyen il içi naklen atama, görevden uzaklaştırma, yolluk, lojman ve izinlerine ilişkin idari işlemlerden,
- c) Kamu görevlilerine uyarma ve kınama cezası verilmesine ilişkin işlemlerden,
- d) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının üyeleri hakkında verdiği mesleki faaliyeti sona erdirmeyen her türlü disiplin ve sınav işlemlerinden,
- e) Asker ailelerine yardım ile ilgili işlemlerden,
- f) 2/7/1941 tarihli ve 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanunun uygulanmasından,
- g) 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu gereğince kamu kurum ve kuruluşları tarafından sosyal yardım amacıyla bağlanan aylık ve yapılan sosyal yardımlarla ilgili uygulamalardan,
- h) 4/12/1984 tarihli ve 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanunun uygulanmasından,
- ı) 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun uygulanmasından,
- kaynaklanan uyumsuzluklarla ilgili olarak verdikleri nihai kararlar ile tek hâkimle verilen nihai kararlara, başka kanunlarda aksine hüküm bulursa dahi mahkemelerin bulunduğu yargı çevresindeki bölge idare mahkemesine itiraz edilebilir.”

<p>mahkemesi ve vergi mahkemesi başkanlıklarına hitaben yazılmış imzalı dilekçelerle açılır.</p> <p>2. Dilekçelerde;</p> <p>a) Tarafların ve varsa vekillerinin veya temsilcilerinin ad ve soyadları veya unvanları ve adresleri,</p> <p>b) Davanın konusu ve sebepleri ile dayandığı deliller,</p> <p>c) Davaya konu olan idari işlemin yazılı bildirim tarihi,</p> <p>d) Vergi, resim, harç, benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezalarına ilişkin davalarla tam yargı davalarında uyumsuzluk konusu miktar,</p> <p>e) Vergi davalarında davanın ilgili bulunduğu verginin veya vergi cezasının nevi ve yılı, tebliğ edilen ihbarnamenin tarihi ve numarası ve varsa mükellef hesap numarası, Gösterilir.</p> <p>3. Dava konusu kararın ve belgelerin</p>	<p>“ile gerçek kişilere ait Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası,” ibaresi eklenmiştir.</p>	<p>2. Dilekçelerde;</p> <p>a) Tarafların ve varsa vekillerinin veya temsilcilerinin ad ve soyadları veya unvanları ve adresleri, (6352 sayılı Kanunun 51 inci maddesiyle eklenen ibare Yürürlük: 5.7.2012) ile gerçek kişilere ait Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası,</p> <p>b) Davanın konusu ve sebepleri ile dayandığı deliller,</p> <p>c) Davaya konu olan idari işlemin yazılı bildirim tarihi,</p> <p>d) Vergi, resim, harç, benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezalarına ilişkin davalarla tam yargı davalarında uyumsuzluk konusu miktar,</p> <p>e) Vergi davalarında davanın ilgili bulunduğu verginin veya vergi cezasının nevi ve yılı, tebliğ edilen ihbarnamenin tarihi ve numarası ve varsa mükellef hesap numarası, Gösterilir.</p> <p>3. Dava konusu kararın ve belgelerin asılları veya örnekleri dava dilekçesine eklenir. Dilekçeler ile bunlara ekli evrakın örnekleri karşı taraf sayısından bir fazla olur.</p>
---	--	---

	asılları veya örnekleri dava dilekçesine eklenir. Dilekçeler ile bunlara ekli evrakın örnekleri karşı taraf sayısından bir fazla olur.		
4	Dilekçelerin Verileceği Yerler Madde No 4 Dilekçeler ve savunmalar ile davalara ilişkin her türlü evrak, Danıştay veya ait olduğu mahkeme başkanlıklarına veya bunlara gönderilmek üzere idare veya vergi mahkemesi başkanlıklarına idare veya vergi mahkemesi bulunmayan yerlerde asliye hukuk hakimliklerine veya yabancı memleketlerde Türk konsolosluklarına verilebilir.	MADDE 52 - 2577 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer alan "bulunmayan yerlerde" ibaresinden sonra gelmek üzere "büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde kalıp kalmadığına bakılmaksızın" ibaresi eklenmiştir.	Dilekçelerin Verileceği Yerler Madde No 4 Dilekçeler ve savunmalar ile davalara ilişkin her türlü evrak, Danıştay veya ait olduğu mahkeme başkanlıklarına veya bunlara gönderilmek üzere idare veya vergi mahkemesi başkanlıklarına idare veya vergi mahkemesi bulunmayan yerlerde (6352 sayılı Kanunun 52 nci maddesiyle eklenen ibare Yürürlük: 5.7.2012) büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde kalıp kalmadığına bakılmaksızın asliye hukuk hakimliklerine veya yabancı memleketlerde Türk konsolosluklarına verilebilir
14	Dilekçeler Üzerine İlk İnceleme Madde No 14 1. Dilekçeler Danıştayda Evrak Müdürlüğünce kaydedilir ve Genel Sekreterlikçe görevli dairelere havale olunur.	MADDE 53 - 2577 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "2. Bölge idare, idare ve vergi mahkemelerinde dilekçeler, evrak	Dilekçeler Üzerine İlk İnceleme Madde No 14 1. Dilekçeler Danıştayda Evrak Müdürlüğünce kaydedilir ve Genel Sekreterlikçe görevli dairelere havale olunur. 2. (6352 sayılı Kanunun 53 üncü maddesiyle değişen fıkra Yürürlük: 5.7.2012) Bölge idare, idare ve vergi

<p>2. (3622 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle değişen fıkra) Dilekçeler, idari ve vergi mahkemelerinde, mahkeme başkanının veya hâkimin havalesi ile kaydolunur.</p> <p>3. (3622 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle değişen fıkra) Dilekçeler, Danıştayda daire başkanının görevlendireceği bir tetkik hâkimi, idare ve vergi mahkemelerinde ise mahkeme başkanı veya görevlendireceği bir üye tarafından:</p> <p>a) Görev ve yetki, b) İdarî merci tecavüzü, c) Ehliyet, d) İdarî davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı, e) Süre aşımı, f) Husumet, g) 3 ve 5 inci maddelere uygun olup olmadıkları, Yönlerinden sırasıyla incelenir.</p>	<p>bürosunca kaydedilerek ilgili mahkemelere havale olunur. Dilekçe sahibine evrakın tarih ve sayısını gösterir ücretsiz bir alındı kâğıdı verilir.”</p>	<p>mahkemelerinde dilekçeler, evrak bürosunca kaydedilerek ilgili mahkemelere havale olunur. Dilekçe sahibine evrakın tarih ve sayısını gösterir ücretsiz bir alındı kâğıdı verilir.</p> <p>3. (3622 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle değişen fıkra) Dilekçeler, Danıştayda daire başkanının görevlendireceği bir tetkik hâkimi, idare ve vergi mahkemelerinde ise mahkeme başkanı veya görevlendireceği bir üye tarafından:</p> <p>a) Görev ve yetki, b) İdarî merci tecavüzü, c) Ehliyet, d) İdarî davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı, e) Süre aşımı, f) Husumet, g) 3 ve 5 inci maddelere uygun olup olmadıkları, Yönlerinden sırasıyla incelenir.</p>
---	--	---

<p>16</p>	<p><i>Tebligat ve Cevap Verme</i> <i>Madde No 16</i></p> <p>1. Dava dilekçelerinin ve eklerinin birer örneği davalıya, davalının vereceği savunma davacıya tebliğ olunur.</p> <p>2. Davacının ikinci dilekçesi davalıya, davalının vereceği ikinci savunmada davacıya tebliğ edilir. Buna karşı davacı cevap veremez. Ancak, davalının ikinci savunmasında, davacının cevaplandırması gerektiren hususlar bulunduğu, davanın görülmesi sırasında anlaşılırsa, davacıya, cevap vermesi için bir süre verilir.</p> <p>3. Taraflar yapılacak tebliğlere karşı, tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde cevap verebilirler. Bu süre, ancak haklı sebeplerin bulunması halinde, taraflardan birinin isteği üzerine görevli mahkeme kararı ile otuz günü geçmemek ve bir defaya mahsus olmak</p>	<p>MADDE 54 – 2577 sayılı Kanunun 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.</p> <p>“6. Danıştayda ilk derece mahkemesi sıfatıyla görülen davalarda savcının esas hakkındaki yazılı düşüncesi taraflara tebliğ edilir. Taraflar, tebliğden itibaren on gün içinde görüşlerini yazılı olarak bildirebilirler.”</p>	<p><i>Tebligat ve Cevap Verme</i> <i>Madde No 16</i></p> <p>1. Dava dilekçelerinin ve eklerinin birer örneği davalıya, davalının vereceği savunma davacıya tebliğ olunur.</p> <p>2. Davacının ikinci dilekçesi davalıya, davalının vereceği ikinci savunmada davacıya tebliğ edilir. Buna karşı davacı cevap veremez. Ancak, davalının ikinci savunmasında, davacının cevaplandırması gerektiren hususlar bulunduğu, davanın görülmesi sırasında anlaşılırsa, davacıya, cevap vermesi için bir süre verilir.</p> <p>3. Taraflar yapılacak tebliğlere karşı, tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde cevap verebilirler. Bu süre, ancak haklı sebeplerin bulunması halinde, taraflardan birinin isteği üzerine görevli mahkeme kararı ile otuz günü geçmemek ve bir defaya mahsus olmak üzere uzatılabilir. Sürenin geçmesinden sonra yapılan uzatma talepleri kabul edilmez.</p> <p>4. Taraflar, sürenin geçmesinden sonra verecekleri savunmalara veya ikinci dilekçelere dayanarak hak iddia edemezler.</p> <p>5. (4001 sayılı Kanunun 8 inci maddesi ile değişen fıkra) Davalara ilişkin işlem dosyalarının aslı veya onaylı örneği idarenin savunması ile birlikte, Danıştay veya ilgili mahkeme başkanlığına</p>
-----------	---	--	--

	<p>üzere uzatılabilir. Sürenin geçmesinden sonra yapılan uzatma talepleri kabul edilmez.</p> <p>4. Taraflar, sürenin geçmesinden sonra verecekleri savunmalara veya ikinci dilekçelere dayanarak hak iddia edemezler.</p> <p>5. (4001 sayılı Kanunun 8 inci maddesi ile değişen fıkra) Davalara ilişkin işlem dosyalarının aslı veya onaylı örneği idarenin savunması ile birlikte, Danıştay veya ilgili mahkeme başkanlığına gönderilir.</p>		<p>gönderilir.</p> <p>6. (6352 sayılı Kanununun 54 üncü maddesiyle eklenen fıkra Yürürlük: 5.7.2012)</p> <p><i>Danıştayda ilk derece mahkemesi sıfatıyla görülen davalarda savcının esas hakkındaki yazılı düşüncesi taraflara tebliğ edilir. Taraflar, tebliğden itibaren on gün içinde görüşlerini yazılı olarak bildirebilirler.</i></p>
17	<p><i>Duruşma Madde No 17</i></p> <p>1. Danıştay ile idare ve vergi mahkemelerinde açılan iptal ve bir milyar lirayı (4577 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle değişen ibare Yürürlük: 15.06.2000) (bin Yeni Türk Lirasını) aşan tam yargı davaları ile tarh edilen vergi, resim ve harçlarla benzeri malî</p>	<p>MADDE 55 - 2577 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer alan "birmilyar lirayı" ibareleri "yirmibeşbin Türk Lirasını" şeklinde değiştirilmiştir.</p>	<p><i>Duruşma Madde No 17</i></p> <p>1. Danıştay ile idare ve vergi mahkemelerinde açılan iptal ve yirmibeşbin lirayı (6352 sayılı Kanununun 55 inci maddesiyle değişen ibare Yürürlük: 5.7.2012) (yirmibeşbin Lirasını) aşan tam yargı davaları ile tarh edilen vergi, resim ve harçlarla benzeri malî yükümler ve bunların zam ve cezaları toplamı yirmibeşbin lirayı (6352 sayılı Kanununun 54 inci maddesiyle değişen ibare Yürürlük: 5.7.2012) (yirmibeşbin Lirasını)</p>

<p>yükümler ve bunların zam ve cezaları toplamı bir milyar lirayı (4577 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle değişen ibare Yürürlük; 15.06.2000) (bin Yeni Türk Lirasını) aşan vergi davalarında, taraflardan birinin isteği üzerine duruşma yapılır.</p> <p>2. Temyiz ve itirazlarda duruşma yapılması tarafların istemine ve Danıştay veya ilgili bölge idare mahkemesi kararına bağlıdır.</p> <p>3. Duruşma talebi, dava dilekçesi ile cevap ve savunmalarda yapılabilir.</p> <p>4. (3622 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle değişen fıkra) 1 ve 2 nci fıkralarda yer alan kayıtlara bağlı olmaksızın Danıştay, mahkeme ve hâkim kendiliğinden duruşma yapılmasına karar verebilir.</p> <p>5. Duruşma davetiyeleri duruşma gününden en az otuz</p>	<p>aşan vergi davalarında, taraflardan birinin isteği üzerine duruşma yapılır.</p> <p>2. Temyiz ve itirazlarda duruşma yapılması tarafların istemine ve Danıştay veya ilgili bölge idare mahkemesi kararına bağlıdır.</p> <p>3. Duruşma talebi, dava dilekçesi ile cevap ve savunmalarda yapılabilir.</p> <p>4. (3622 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle değişen fıkra) 1 ve 2 nci fıkralarda yer alan kayıtlara bağlı olmaksızın Danıştay, mahkeme ve hâkim kendiliğinden duruşma yapılmasına karar verebilir.</p> <p>5. Duruşma davetiyeleri duruşma gününden en az otuz gün önce taraflara gönderilir.</p>
---	--

	gün önce taraflara gönderilir.		
20	<p>Dosyaların İncelenmesi Madde No 20</p> <p>1. Danıştay ile idare ve vergi mahkemeleri, bakmakta oldukları davalara ait her çeşit incelemeleri kendiliklerinden yaparlar. Mahkemeler belirlenen süre içinde lüzum gördükleri evrakın gönderilmesini ve her türlü bilgilerin verilmesini taraflardan ve ilgili diğer yerlerden isteyebilirler. Bu husustaki kararların, ilgililerce, süresi içinde yerine getirilmesi mecburidir. Haklı sebeplerin bulunması halinde bu süre, bir defaya mahsus olmak üzere uzatılabilir.</p> <p>2. Taraflardan biri ara kararının icaplarını yerine getirmediği takdirde, bu durumun verilecek karar üzerindeki etkisi mahkemece önceden takdir edilir ve ara kararında bu husus</p>	<p>MADDE 56 - 2577 sayılı Kanununun 20 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.</p> <p>"6. İdare ve vergi mahkemelerinde heyet halinde görülen davalarda, birinci fıkrada belirtilen bilgi ve belgelerin istenmesine ve ek süre verilmesine ilişkin ara kararları, mahkeme başkanı veya dosyanın havale edildiği üye tarafından da verilebilir."</p>	<p>Dosyaların İncelenmesi Madde No 20</p> <p>1. Danıştay ile idare ve vergi mahkemeleri, bakmakta oldukları davalara ait her çeşit incelemeleri kendiliklerinden yaparlar. Mahkemeler belirlenen süre içinde lüzum gördükleri evrakın gönderilmesini ve her türlü bilgilerin verilmesini taraflardan ve ilgili diğer yerlerden isteyebilirler. Bu husustaki kararların, ilgililerce, süresi içinde yerine getirilmesi mecburidir. Haklı sebeplerin bulunması halinde bu süre, bir defaya mahsus olmak üzere uzatılabilir.</p> <p>2. Taraflardan biri ara kararının icaplarını yerine getirmediği takdirde, bu durumun verilecek karar üzerindeki etkisi mahkemece önceden takdir edilir ve ara kararında bu husus ayrıca belirtilir.</p> <p>3. Ancak, istenen bilgi ve belgeler Devletin güvenliğe veya yüksek menfaatlerine veya Devletin güvenliği ve yüksek menfaatleriyle birlikte yabancı devletlere de ilişkin ise, Başbakan veya ilgili bakan, gerekçesini bildirmek suretiyle, söz konusu bilgi ve belgeleri vermeyebilir. (4001 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle eklenen cümle) Verilmeyen bilgi ve belgelere</p>

<p>ayrıca belirtilir.</p> <p>3. Ancak, istenen bilgi ve belgeler Devletin güvenliğe veya yüksek menfaatlerine veya Devletin güvenliği ve yüksek menfaatleriyle birlikte yabancı devletlere de ilişkin ise, Başbakan veya ilgili bakan, gerekçesini bildirmek suretiyle, söz konusu bilgi ve belgeleri vermeyebilir. (4001 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle eklenen cümle) Verilmeyen bilgi ve belgelere dayanılarak ileri sürülen savunmaya göre karar verilemez.</p> <p>4. (4001 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.)</p> <p>5. (3622 sayılı Kanununun 8 inci maddesiyle değişen fıkra) Danıştay, bölge idare, idare ve vergi mahkemelerinde dosyalar, bu Kanun ve diğer kanunlarda belirtilen öncelik veya ivedilik durumları ile</p>	<p>dayanılarak ileri sürülen savunmaya göre karar verilemez.</p> <p>4. (4001 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.)</p> <p>5. (3622 sayılı Kanununun 8 inci maddesiyle değişen fıkra) Danıştay, bölge idare, idare ve vergi mahkemelerinde dosyalar, bu Kanun ve diğer kanunlarda belirtilen öncelik veya ivedilik durumları ile Danıştay için (4001 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle değişen ifade) Başkanlar Kurulunca;(**) diğer mahkemeler için Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca konu itibarıyla tespit edilip Resmî Gazete'de ilan edilecek öncelikli işler gözönünde bulundurulmak suretiyle geliş tarihlerine göre incelenir ve tekemmül ettikleri sıra dahilinde bir karara bağlanır. Bunların dışında kalan dosyalar ise tekemmül ettikleri sıraya göre ve tekemmül tarihinden itibaren en geç altı ay içinde sonuçlandırılır.</p> <p>6. (6352 sayılı Kanununun 56 ncı maddesiyle eklenen fıkra Yürürlük: 5.7.2012) <i>İdare ve vergi mahkemelerinde heyet halinde görülen davalarda, birinci fıkrada belirtilen bilgi ve belgelerin istenmesine ve ek süre verilmesine ilişkin ara kararları, mahkeme başkanı veya dosyanın havale edildiği üye tarafından da verilebilir</i></p>
--	--

	<p>Danıştay için (4001 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle değişen ifade) Başkanlar Kurulunca;(**) diğer mahkemeler için Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca konu itibariyle tespit edilip Resmî Gazete'de ilan edilecek öncelikli işler gözönünde bulundurulmak suretiyle geliş tarihlerine göre incelenir ve tekemmül ettikleri sıra dahilinde bir karara bağlanır. Bunların dışında kalan dosyalar ise tekemmül ettikleri sıraya göre ve tekemmül tarihinden itibaren en geç altı ay içinde sonuçlandırılır.</p>		
27	<p><i>Yürütmenin Durdurulması</i> <i>Madde No 27</i> (4001 sayılı Kanununun 12 nci maddesiyle değişen madde) 1. Danıştayda veya idarî mahkemelerde dava açılması dava edilen idarî işlemin yürütülmesini durdurmaz.</p>	<p>MADDE 57 - 2577 sayılı Kanununun 27 nci maddesinin (2) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (2) numaralı fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki (3) numaralı fıkra eklenmiş, diğer</p>	<p><i>Yürütmenin Durdurulması</i> <i>Madde No 27</i> (4001 sayılı Kanununun 12 nci maddesiyle değişen madde) 1. Danıştayda veya idarî mahkemelerde dava açılması dava edilen idarî işlemin yürütülmesini durdurmaz. 2. (6352 sayılı Kanununun 57 nci maddesiyle değişen fıkra <i>Yürürlük: 5.7.2012) Danıştay veya idari mahkemeler, idari</i></p>

<p>2. Danıştay veya idarî mahkemeler, idarî işlemin uygulanması halinde telifisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idarî işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilirler.</p> <p>3. Vergi mahkemelerinde, vergi uyuşmazlıklarından doğan davaların açılması, tarh edilen vergi, resim ve harçlar ile benzeri malî yükümlerin ve bunların zam ve cezalarının dava konusu edilen bölümünün tahsil işlemlerini durdurur. Ancak, 26 ncı maddenin 3 üncü fıkrasına göre işlemde kaldırılan vergi davası dosyalarında tahsil işlemi devam eder. Bu şekilde işlemde kaldırılan dosyanın yeniden işleme</p>	<p>fıkralar buna göre teselsül ettirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.</p> <p>“2. Danıştay veya idari mahkemeler, idari işlemin uygulanması halinde telifisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilirler. Uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemlerin yürütülmesi, savunma alındıktan sonra yeniden karar verilmek üzere, idarenin savunması alınmaksızın da durdurulabilir. Yürütmenin durdurulması kararlarında idari işlemin hangi gerekçelerle hukuka</p>	<p>işlemin uygulanması halinde telifisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilirler. Uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemlerin yürütülmesi, savunma alındıktan sonra yeniden karar verilmek üzere, idarenin savunması alınmaksızın da durdurulabilir. Yürütmenin durdurulması kararlarında idari işlemin hangi gerekçelerle hukuka aykırı olduğu ve işlemin uygulanması halinde doğacak telifisi güç veya imkânsız zararların neler olduğunun belirtilmesi zorunludur. Sadece ilgili kanun hükmünün iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurulduğu gerekçesiyle yürütmenin durdurulması kararı verilemez.”</p> <p>“3. (6352 sayılı Kanununun 57 nci maddesiyle eklenen fıkra Yürürlük: 5.7.2012) Dava dilekçesi ve eklerinden yürütmenin durdurulması isteminin yerinde olmadığı anlaşılırsa, davalı idarenin savunması alınmaksızın istem reddedilebilir.</p> <p>5. Yürütmenin durdurulması istemli davalarda, 16 ncı</p>
--	--	--

<p>konulması ile ihtirazi kayıtlarla verilen beyannameler üzerine yapılan işlemlerle tahsilat işlemlerinden dolayı açılan davalar, tahsil işlemini durdurmaz. Bunlar hakkında yürütmenin durdurulması istenebilir.</p> <p>4. Yürütmenin durdurulması istemli davalarda, 16 ncı maddede yazılı süreler kısaltılabileceği gibi, tebliğin memur eliyle yapılmasına da karar verilebilir.</p> <p>5. Yürütmenin durdurulması kararları teminat karşılığında verilir; ancak, durumun gereklerine göre teminat aranmayabilir. Taraflar arasında teminata ilişkin çıkan anlaşmazlıklar, yürütmenin durdurulması hakkında karar veren daire, mahkeme veya hâkim tarafından çözümlenir. İdareden</p>	<p><i>açıkça aykırı olduğu ve işlemin uygulanması halinde doğacak telafisi güç veya imkânsız zararların neler olduğunun belirtilmesi zorunludur. Sadece ilgili kanun hükmünün iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurulduğu gerekçesiyle yürütmenin durdurulması kararı verilemez.”</i></p> <p><i>“3. Dava dilekçesi ve eklerinden yürütmenin durdurulması isteminin yerinde olmadığı anlaşılırsa, davalı idarenin savunması alınmaksızın istem reddedilebilir.”</i></p> <p><i>“9. Yürütmenin durdurulmasına dair verilen kararlar onbeş gün içinde yazılır ve imzalanır.</i></p> <p><i>10. Aynı sebeplere dayanılarak ikinci kez yürütmenin durdurulması isteminde bulunulamaz.”</i></p>	<p>maddede yazılı süreler kısaltılabileceği gibi, tebliğin memur eliyle yapılmasına da karar verilebilir.</p> <p>6. Yürütmenin durdurulması kararları teminat karşılığında verilir; ancak, durumun gereklerine göre teminat aranmayabilir. Taraflar arasında teminata ilişkin çıkan anlaşmazlıklar, yürütmenin durdurulması hakkında karar veren daire, mahkeme veya hâkim tarafından çözümlenir. İdareden ve adli yardımdan faydalanan kimselerden teminat alınmaz.</p> <p>7. Yürütmenin durdurulması istemleri hakkında verilen kararlar; Danıştay dava dairelerince verilmişse konusuna göre (5183 sayılı Kanununun 15 inci maddesiyle değiştirilen ibare. Yürürlük: 9.6.2004) İdarî veya Vergi Dava Daireleri Kurullarına,(*) bölge idare mahkemesi kararlarına karşı en yakın bölge idare mahkemesine, idare ve vergi mahkemeleri ile tek hâkim tarafından verilen kararlara karşı bölge idare mahkemesine, çalışmaya ara verme süresi içinde ise idare ve vergi mahkemeleri tarafından verilen kararlara en yakın nöbetçi mahkemeye veya kararı veren hâkimin katılmadığı nöbetçi mahkemeye kararın tebliğini izleyen günden itibaren yedi gün</p>
--	---	--

<p>ve adlî yardımdan faydalanan kimselerden teminat alınmaz.</p> <p>6. Yürütmenin durdurulması istemleri hakkında verilen kararlar; Danıştay dava dairelerinde verilmişse konusuna göre (5183 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle değiştirilen ibare. Yürürlük: 9.6.2004) İdarî veya Vergi Dava Daireleri Kurullarına, (*) bölge idare mahkemesi kararlarına karşı en yakın bölge idare mahkemesine, idare ve vergi mahkemeleri ile tek hâkim tarafından verilen kararlara karşı bölge idare mahkemesine, çalışmaya ara verme süresi içinde ise idare ve vergi mahkemeleri tarafından verilen kararlara en yakın nöbetçi mahkemeye veya kararı veren hâkimin katılmadığı nöbetçi mahkemeye kararın tebliğini izleyen günden</p>	<p>çinde bir defaya mahsus olmak üzere itiraz edilebilir. İtiraz edilen merciler dosyanın kendisine gelişinden itibaren yedi gün içinde karar vermek zorundadır. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.</p> <p>8. Yürütmenin durdurulması kararı verilen dava dosyaları öncelikle incelenir ve karara bağlanır.</p> <p>9.(6352 sayılı Kanununun 57 nci maddesiyle eklenen fıkra Yürürlük: 5.7.2012) <i>Yürütmenin durdurulmasına dair verilen kararlar onbeş gün içinde yazılır ve imzalanır.</i></p> <p>10. (6352 sayılı Kanununun 57 nci maddesiyle eklenen fıkra Yürürlük: 5.7.2012) <i>Aynı sebeplere dayanılarak ikinci kez yürütmenin durdurulması isteminde bulunulamaz.</i></p>
---	--

	<p>itibaren yedi gün içinde bir defaya mahsus olmak üzere itiraz edilebilir. İtiraz edilen merciler dosyanın kendisine gelişinden itibaren yedi gün içinde karar vermek zorundadır. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.</p> <p>7. Yürütmenin durdurulması kararı verilen dava dosyaları öncelikle incelenir ve karara bağlanır.</p>		
28	<p>Kararların Sonuçları Madde No 28</p> <p>1. (4001 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle değişen fıkra) Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiç bir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez. Ancak, haciz veya ihtiyati haciz uygulamaları ile ilgili</p>	<p><i>MADDE 58 - 2577 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin (2) ve (6) numaralı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.</i></p> <p><i>"2. Konusu belli bir miktar paranın ödenmesini gerektiren davalarda hükmedilen miktar ile her türlü davalarda hükmedilen vekalet ücreti ve yargılama giderleri, davacının veya vekilinin davalı idareye yazılı şekilde bildireceği banka hesap numarasına, bu bildirim</i></p>	<p>Kararların Sonuçları Madde No 28</p> <p>1. (4001 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle değişen fıkra) Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiç bir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez. Ancak, haciz veya ihtiyati haciz uygulamaları ile ilgili davalarda verilen kararlar hakkında bu kararların kesinleşmesinden sonra idarece işlem tesis edilir.</p> <p>2. (6352 sayılı Kanununun 58 nci maddesiyle değişen fıkra Yürürlük: 5.7.2012) Konusu belli</p>

<p>davalarda verilen kararlar hakkında bu kararların kesinleşmesinden sonra idarece işlem tesis edilir.</p> <p>2. (4001 sayılı Kanununun 13 üncü maddesiyle değişen fıkra) Tam yargı davaları hakkındaki kararlardan belli bir miktarı içerenler genel hükümler dairesinde infaz ve icra olunur.</p> <p>3. Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemeleri kararlarına göre işlem tesis edilmeyen veya eylemde bulunulmayan hallerde idare aleyhine Danıştay ve ilgili idari mahkemede maddi ve manevi tazminat davası açılabilir.</p> <p>4. Mahkeme kararlarının (4001 sayılı Kanununun 13 üncü maddesiyle değişen kelime) otuz gün içinde kamu görevlilerince kasten yerine getirilmemesi halinde ilgili, idare</p>	<p>tarihinden itibaren, birinci fıkrada belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yatırılır. Birinci fıkrada belirtilen süreler içinde ödeme yapılmaması halinde, genel hükümler dairesinde infaz ve icra olunur.”</p> <p>“6. Tazminat ve vergi davalarında idarece, mahkeme kararının tebliğ tarihi ile ödeme tarihi arasındaki süreye 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 48 inci maddesine göre belirlenen tecil faizi oranında hesaplanacak faiz ödenir. Ancak mahkeme kararının davacıya tebliği ile banka hesap numarasının idareye bildirildiği tarih arasında geçecek süre için faiz işlemez.”</p>	<p>bir miktar paranın ödenmesini gerektiren davalarda hükmedilen miktar ile her türlü davalarda hükmedilen vekalet ücreti ve yargılama giderleri, davacının veya vekilinin davalı idareye yazılı şekilde bildireceği banka hesap numarasına, bu bildirim tarihinden itibaren, birinci fıkrada belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yatırılır. Birinci fıkrada belirtilen süreler içinde ödeme yapılmaması halinde, genel hükümler dairesinde infaz ve icra olunur.</p> <p>3. Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemeleri kararlarına göre işlem tesis edilmeyen veya eylemde bulunulmayan hallerde idare aleyhine Danıştay ve ilgili idari mahkemede maddi ve manevi tazminat davası açılabilir.</p> <p>4. Mahkeme kararlarının (4001 sayılı Kanununun 13 üncü maddesiyle değişen kelime) otuz gün içinde kamu görevlilerince kasten yerine getirilmemesi halinde ilgili, idare aleyhine dava açabileceği gibi, kararı yerine getirmeyen kamu görevlisi aleyhine de tazminat davası açılabilir.</p> <p>5. Vergi uyuşmazlıklarına ilişkin mahkeme kararlarının idareye tebliğinden sonra bu kararlara göre tespit edilecek vergi, resim, harçlar ve benzeri mali yükümler ile zam ve cezaların miktarı ilgili</p>
---	--	---

	<p>aleyhine dava açabileceği gibi, kararı yerine getirmeyen kamu görevlisi aleyhine de tazminat davası açılabilir.</p> <p>5. Vergi uyumsuzluklarına ilişkin mahkeme kararlarının idareye tebliğinden sonra bu kararlara göre tespit edilecek vergi, resim, harçlar ve benzeri mali yükümler ile zam ve cezaların miktarı ilgili idarece mükellefe bildirilir.</p> <p>6. Tazminat ve vergi davalarında kararın idareye tebliğinden itibaren infazın gecikmesi sebebiyle idarece kanuni gecikme faizi ödenir.</p>		<p>idarece mükellefe bildirilir.</p> <p>6. (6352 sayılı Kanununun 58 nci maddesiyle değişen fıkra Yürürlük: 5.7.2012) Tazminat ve vergi davalarında idarece, mahkeme kararının tebliğ tarihi ile ödeme tarihi arasındaki süreye 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 48 inci maddesine göre belirlenen tecil faizi oranında hesaplanacak faiz ödenir. Ancak mahkeme kararının davacıya tebliği ile banka hesap numarasının idareye bildirildiği tarih arasında geçecek süre için faiz işlemez.</p>
31	<p>Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Vergi Usul Kanununun Uygulanacağı Haller Madde No 31</p> <p>1. Bu kanunda hüküm bulunmayan hususlarda; hâkimin davaya bakmaktan memnuiyeti ve reddi, ehliyet, üçüncü</p>	<p>MADDE 59 - 2577 sayılı Kanununun 31 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "işlemlerde" ibaresi "işlemler ile elektronik işlemlerde" şeklinde değiştirilmiştir.</p>	<p>Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Vergi Usul Kanununun Uygulanacağı Haller Madde No 31</p> <p>1. Bu kanunda hüküm bulunmayan hususlarda; hâkimin davaya bakmaktan memnuiyeti ve reddi, ehliyet, üçüncü şahısların davaya katılması, davanın ihbarı, tarafların vekilleri, feragat ve kabul, teminat, mukabil dava, bilirkişi,</p>

<p>şahısların davaya katılması, davanın ihbarı, tarafların vekilleri, feragat ve kabul, teminat, mukabil dava, bilirkişi, keşif, delillerin tespiti, yargılama giderleri, adli yardım hallerinde ve duruşma sırasında tarafların mahkemenin sukûnunu ve inzibatını bozacak hareketlerine karşı yapılacak işlemlerde Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümleri uygulanır. (4001 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle değişen cümle) Ancak, davanın ihbarı ve bilirkişi seçimi Danıştay, mahkeme veya hâkim tarafından re'sen yapılır.</p> <p>2. Bu kanun ve yukarıdaki fıkra uyarınca Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununa atıfta bulunan haller saklı kalmak üzere, vergi uyuşmazlıklarının çözümünde Vergi</p>	<p>keşif, delillerin tespiti, yargılama giderleri, adli yardım hallerinde ve duruşma sırasında tarafların mahkemenin sukûnunu ve inzibatını bozacak hareketlerine karşı yapılacak (6352 sayılı Kanunun 59 nci maddesiyle değişen ibare Yürürlük: 5.7.2012) işlemler ile elektronik işlemlerde Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümleri uygulanır. (4001 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle değişen cümle) Ancak, davanın ihbarı ve bilirkişi seçimi Danıştay, mahkeme veya hâkim tarafından re'sen yapılır.</p> <p>2. Bu kanun ve yukarıdaki fıkra uyarınca Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununa atıfta bulunan haller saklı kalmak üzere, vergi uyuşmazlıklarının çözümünde Vergi Usul Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.</p>
--	---

	Usul Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.		
33	<p>Kamu Görevlileri ile İlgili Davalarda Yetki Madde No 33 1. (3622 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle değişen fıkra) Kamu görevlilerinin atanması ve nakilleri ile ilgili davalarda yetkili mahkeme, kamu görevlilerinin yeni veya eski görev yeri idare mahkemesidir. 2. Kamu görevlilerinin görevlerine son verilmesi, emekli edilmeleri veya görevden uzaklaştırmaları ile ilgili davalarda yetkili mahkeme, kamu görevlisinin son görev yaptığı yer idare mahkemesidir. 3. (3622 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle değişen fıkra) Kamu görevlilerinin görevle ilişkisinin kesilmesi sonucunu doğurmayan disiplin cezaları ile ilerleme, yükselme, sicil,</p>	<p>MADDE 60 - 2577 sayılı Kanunun 33 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir. "4. Özel kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, hâkim ve savcılarının mali ve sosyal haklarına ve sicillerine ilişkin konularla, müfettiş hal kâğıtlarına karşı açacakları ve idare mahkemelerinin görevine giren davalarda yetkili mahkeme, hâkim veya savcının görev yaptığı yerin idari yargı yetkisi yönünden bağlı olduğu bölge idare mahkemesine en yakın bölge idare mahkemesinin bulunduğu yer idare mahkemesidir."</p>	<p>Kamu Görevlileri ile İlgili Davalarda Yetki Madde No 33 1. (3622 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle değişen fıkra) Kamu görevlilerinin atanması ve nakilleri ile ilgili davalarda yetkili mahkeme, kamu görevlilerinin yeni veya eski görev yeri idare mahkemesidir. 2. Kamu görevlilerinin görevlerine son verilmesi, emekli edilmeleri veya görevden uzaklaştırmaları ile ilgili davalarda yetkili mahkeme, kamu görevlisinin son görev yaptığı yer idare mahkemesidir. 3. (3622 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle değişen fıkra) Kamu görevlilerinin görevle ilişkisinin kesilmesi sonucunu doğurmayan disiplin cezaları ile ilerleme, yükselme, sicil, intibak ve diğer özlük ve parasal hakları ve mahalli idarelerin organları ile bu organların üyelerinin geçici bir tedbir olarak görevden uzaklaştırmalarıyla ilgili davalarda yetkili mahkeme ilgilinin görevli bulunduğu yer idare mahkemesidir. 4. (6352 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesiyle eklenen fıkra Yürürlük: 5.7.2012) Özel kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, hâkim ve savcılarının mali ve sosyal</p>

	<p>intibak ve diğer özlük ve parasal hakları ve mahalli idarelerin organları ile bu organların üyelerinin geçici bir tedbir olarak görevden uzaklaştırmalarıyla ilgili davalarda yetkili mahkeme ilgilinin görevli bulunduğu yer idare mahkemesidir.</p>		<p><i>haklarına ve sicillerine ilişkin konularla, müfettiş hal kâğıtlarına karşı açacakları ve idare mahkemelerinin görevine giren davalarda yetkili mahkeme, hâkim veya savcının görev yaptığı yerin idari yargı yetkisi yönünden bağlı olduğu bölge idare mahkemesine en yakın bölge idare mahkemesinin bulunduğu yer idare mahkemesidir.</i></p>
45	<p>İtiraz Madde No 45 (4577 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle değişen fıkra Yürürlük; 15.06.2000) 1. İdare ve vergi mahkemelerinin; a) İlk ve orta öğretim öğrencilerinin sınıf geçmelerine ve notlarının tespitine ilişkin işlemlerden, b) Valilik, kaymakamlık ve yerel yönetimler ile bakanlıkların ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının taşra teşkilâtındaki yetkili organları tarafından kamu görevlileri hakkında tesis edilen geçici görevlendirme, görevden uzaklaştırma, yolluk,</p>	<p>MADDE 61 - 2577 sayılı Kanunun 45 inci maddesinin (1) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "1. İdare ve vergi mahkemelerinin; a) İlk ve orta öğretim öğrencilerinin sınıf geçme, not tespiti, kayıt, nakil, ilişik kesme ve disiplin cezalarına ilişkin işlemler ile yükseköğretim öğrencilerinin sınıf geçme ve notlarının tespitine ilişkin işlemlerden, b) Valilik, kaymakamlık ve yerel yönetimler ile bakanlıkların ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının</p>	<p>İtiraz Madde No 45 1. (6352 sayılı Kanunun 61 inci maddesiyle değişen fıkra Yürürlük: 5.7.2012) İdare ve vergi mahkemelerinin; a) İlk ve orta öğretim öğrencilerinin sınıf geçme, not tespiti, kayıt, nakil, ilişik kesme ve disiplin cezalarına ilişkin işlemler ile yükseköğretim öğrencilerinin sınıf geçme ve notlarının tespitine ilişkin işlemlerden, b) Valilik, kaymakamlık ve yerel yönetimler ile bakanlıkların ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının taşra teşkilâtındaki yetkili organları tarafından kamu görevlileri hakkında tesis edilen geçici görevlendirme, ikinci görev, vekaleten atama, görev ve unvan değişikliği içermeyen il içi naklen atama, görevden uzaklaştırma, yolluk, lojman ve izinlerine ilişkin idari</p>

<p>lojman ve izinlerine ilişkin idari işlemlerden, c) 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanununun uygulanmasından, d) 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu gereğince kamu kurum ve kuruluşları tarafından sosyal yardım amacıyla bağlanan aylık ve yapılan sosyal yardımlarla ilgili uygulamalardan, e) 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca verilen işyeri kapatma cezalarından, Kaynaklanan uyuşmazlıklarla ilgili olarak verdikleri nihai kararlar ile tek hâkimle verilen nihai kararlara, başka kanunlarda aksine</p>	<p>taşra teşkilâtındaki yetkili organları tarafından kamu görevlileri hakkında tesis edilen geçici görevlendirme, ikinci görev, vekaleten atama, görev ve unvan değişikliği içermeyen il içi naklen atama, görevden uzaklaştırma, yolluk, lojman ve izinlerine ilişkin idari işlemlerden, c) Kamu görevlilerine uyarma ve kınama cezası verilmesine ilişkin işlemlerden, d) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının üyeleri hakkında verdiği mesleki faaliyeti sona erdirmeyen her türlü disiplin ve sınav işlemlerinden, e) Asker ailelerine yardım ile ilgili işlemlerden, f) 2/7/1941 tarihli ve 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanununun uygulanmasından,</p>	<p>işlemlerden, c) Kamu görevlilerine uyarma ve kınama cezası verilmesine ilişkin işlemlerden, d) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının üyeleri hakkında verdiği mesleki faaliyeti sona erdirmeyen her türlü disiplin ve sınav işlemlerinden, e) Asker ailelerine yardım ile ilgili işlemlerden, f) 2/7/1941 tarihli ve 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanununun uygulanmasından, g) 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu gereğince kamu kurum ve kuruluşları tarafından sosyal yardım amacıyla bağlanan aylık ve yapılan sosyal yardımlarla ilgili uygulamalardan, h) 4/12/1984 tarihli ve 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanununun uygulanmasından, ı) 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun uygulanmasından, kaynaklanan uyuşmazlıklarla</p>
---	---	--

<p>hüküm bulursa dahi, mahkemelerin bulunduğu yargı çevresindeki bölge idare mahkemesine itiraz edilebilir.</p> <p>2. (4577 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle değişen fıkra Yürürlük; 15.06.2000) İdare ve vergi mahkemelerinin yukarıdaki fıkra uyarınca verdikleri nihaî kararlara karşı itiraz süresi, tebliğ tarihini izleyen günden itibaren otuz gündür.</p> <p>3. İtiraz, temyizın şekil ve usullerine tabidir.</p> <p>4. Bölge idare mahkemesi evrak üzerinde yaptığı inceleme sonunda, maddi vakıalar hakkında edinilen bilgiyi yeter görürse veya itiraz sadece hukuki noktalara ilişkin ise veya itiraz olunan karardaki maddi yanlışlıkların düzeltilmesi mümkün ise işın esası hakkında karar verir. Aksi halde gerekli inceleme ve tahkikatı kendisi</p>	<p>g) 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu gereğince kamu kurum ve kuruluşları tarafından sosyal yardım amacıyla bağlanan aylık ve yapılan sosyal yardımlarla ilgili uygulamalardan,</p> <p>h) 4/12/1984 tarihli ve 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanunun uygulanmasından,</p> <p>ı) 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun uygulanmasından, kaynaklanan uyuşmazlıklarla ilgili olarak verdikleri nihaî kararlar ile tek hâkimle verilen nihaî</p>	<p>ilgili olarak verdikleri nihaî kararlar ile tek hâkimle verilen nihaî kararlara, başka kanunlarda aksine hüküm bulursa dahi mahkemelerin bulunduğu yargı çevresindeki bölge idare mahkemesine itiraz edilebilir.</p> <p>2. (4577 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle değişen fıkra Yürürlük; 15.06.2000) İdare ve vergi mahkemelerinin yukarıdaki fıkra uyarınca verdikleri nihaî kararlara karşı itiraz süresi, tebliğ tarihini izleyen günden itibaren otuz gündür.</p> <p>3. İtiraz, temyizın şekil ve usullerine tabidir.</p> <p>4. Bölge idare mahkemesi evrak üzerinde yaptığı inceleme sonunda, maddi vakıalar hakkında edinilen bilgiyi yeter görürse veya itiraz sadece hukuki noktalara ilişkin ise veya itiraz olunan karardaki maddi yanlışlıkların düzeltilmesi mümkün ise işın esası hakkında karar verir. Aksi halde gerekli inceleme ve tahkikatı kendisi yaparak esas hakkında yeniden karar verir. (3622 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle eklenen cümle) Ancak, ilk inceleme üzerine verilen kararlara karşı yapılan itirazı haklı bulduğu veya davaya görevsiz hakim tarafından bakılmış olması hallerinde kararı bozmakla birlikte dosyayı geri gönderir, bölge idare</p>
--	--	--

<p>yaparak esas hakkında yeniden karar verir. (3622 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle eklenen cümle) Ancak, ilk inceleme üzerine verilen kararlara karşı yapılan itirazı haklı bulduğu veya davaya görevsiz hakim tarafından bakılmış olması hallerinde kararı bozmakla birlikte dosyayı geri gönderir, bölge idare mahkemesinin bu kararları kesindir.</p> <p>5. Bölge idare mahkemesinin kararları kesindir; temyiz yoluna başvurulamaz.</p> <p>6. (4577 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle değişen fıkra Yürürlük; 15.06.2000) İtiraza konu edilen kararı veren ya da karara katılan hâkim, aynı davanın itiraz yoluyla bölge idare mahkemesince incelenmesinde bulunamaz.</p>	<p><i>kararlara, başka kanunlarda aksine hüküm bulunsa dahi mahkemelerin bulunduğu yargı çevresindeki bölge idare mahkemesine itiraz edilebilir."</i></p>	<p>mahkemesinin bu kararları kesindir.</p> <p>5. Bölge idare mahkemesinin kararları kesindir; temyiz yoluna başvurulamaz.</p> <p>6. (4577 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle değişen fıkra Yürürlük; 15.06.2000) İtiraza konu edilen kararı veren ya da karara katılan hâkim, aynı davanın itiraz yoluyla bölge idare mahkemesince incelenmesinde bulunamaz.</p>
--	---	---

	<p>MADDE 62 – 2577 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.</p> <p>“GEÇİCİ MADDE 6 – 1. Bölge idare, idare ve vergi mahkemelerinde evrak büroları oluşturuluncaya kadar dilekçeler mahkeme başkanı veya hâkim tarafından havale edilmeye devam olunur.</p> <p>2. Bu Kanunun 45 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında yazılı uyuşmazlıklarla ilgili olarak ilk derece mahkemelerince verilen nihaî kararlardan, bu maddeyi ihdas eden Kanunun yayımı tarihinden önce verilen kararlar ile Danıştayın bozma kararı üzerine kararı bozulan mahkemece verilen kararlar, Danıştayda temyiz edilebilir.”</p>	<p>(6352 sayılı Kanunun 621 nci maddesiyle eklenen madde Yürürlük: 5.7.2012) GEÇİCİ MADDE 6 – 1. Bölge idare, idare ve vergi mahkemelerinde evrak büroları oluşturuluncaya kadar dilekçeler mahkeme başkanı veya hâkim tarafından havale edilmeye devam olunur.</p> <p>2. Bu Kanunun 45 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında yazılı uyuşmazlıklarla ilgili olarak ilk derece mahkemelerince verilen nihaî kararlardan, bu maddeyi ihdas eden Kanunun yayımı tarihinden önce verilen kararlar ile Danıştayın bozma kararı üzerine kararı bozulan mahkemece verilen kararlar, Danıştayda temyiz edilebilir.</p>
--	---	--

Saygılarımızla...

5 Temmuz 2012, Perşembe

Sayı : 28344

KANUN

**YARGI HİZMETLERİNİN ETKİNLEŞTİRİLMESİ AMACIYLA BAZI
KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI VE BASIN YAYIN
YOLUYLA İŞLENEN SUÇLARA İLİŞKİN DAVA VE
CEZALARIN ERTELENMESİ
HAKKINDA KANUN**

Kanun No. 6352

Kabul Tarihi: 2/7/2012

MADDE 1 – 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 1 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İcra daireleri:

MADDE 1 – Her asliye mahkemesinin yargı çevresinde yeteri kadar icra dairesi bulunur.

Her icra dairesinde Adalet Bakanlığı tarafından atanacak bir icra müdürü, yeteri kadar icra müdür yardımcısı, icra katibi ile adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonları tarafından görevlendirilecek mübaşir ve hizmetli bulunur.

İcra müdür ve icra müdür yardımcıları, Adalet Bakanlığı tarafından yaptırılacak yazılı sınav ve Adalet Bakanlığı tarafından yapılacak sözlü sınav sonucuna göre atanırlar. İcra katipleri arasından Adalet Bakanlığı tarafından yaptırılacak yazılı sınav ve Adalet Bakanlığı tarafından yapılacak sözlü sınav sonucuna göre de icra müdür veya icra müdür yardımcılığı kadrolarına atama yapılabilir.

İcra katipliğine ilk defa atanacaklar, kamu görevlerine ilk defa atanacaklar için yapılacak merkezî sınavda başarılı olanlar arasından Adalet Bakanlığının bu konuda yetki vereceği adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonları tarafından yapılacak uygulama ve sözlü sınav sonucuna göre; unvan değişikliği suretiyle atanacaklar ise uygulama ve sözlü sınav sonucuna göre atanırlar. Unvan değişikliği suretiyle icra katipliğine atanacaklar tahsis edilen kadronun yüzde ellisini geçemez.

İcra müdür ve icra müdür yardımcıları ile icra katiplerinin, yazılı sınav, sözlü sınav, görevlendirme, nakil, unvan değişikliği, görevde yükselme ve diğer hususları yönetmelikle düzenlenir.

İcra dairelerinde, gerektiğinde, Adalet Bakanlığı tarafından belirlenecek esaslar çerçevesinde, adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonu tarafından zabıt katibi, mübaşir ve hizmetli görevlendirilir.

İcra müdürü, icra müdür yardımcısı veya icra katibinin herhangi bir nedenden dolayı yokluğu halinde görev ve yetkileri, adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonu tarafından görevlendirilecek yazı işleri müdürü veya zabıt katibi tarafından yerine getirilir.

Adalet Bakanlığı, icra dairelerini bir arada bulundurmaya ve aynı icra mahkemesine bağlamaya yetkilidir.”

MADDE 2 – 2004 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“İcra ve iflas dairelerince verilen kararlar gerekçeli olarak tutanaklara yazılır.”

MADDE 3 – 2004 sayılı Kanunun 8 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 8/a maddesi eklenmiştir.

“Elektronik işlemler:

MADDE 8/a – İcra ve iflas dairelerince yapılacak her türlü icra ve iflas iş ve işlemlerinde Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi kullanılır; her türlü veri, bilgi, belge ve karar, Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi vasıtasıyla işlenir, kaydedilir ve saklanır.

Usulüne göre güvenli elektronik imza ile oluşturulan elektronik veriler senet hükmündedir. Güvenli elektronik imza, elle atılan imza ile aynı ispat gücünü haizdir. Güvenli elektronik imza, kanunlarda güvenli elektronik imza ile yapılamayacağı açıkça belirtilmiş olan işlemler dışında, elle atılan imza yerine kullanılabilir. Güvenli elektronik imzayla oluşturulan belge ve kararlarda, kanunlarda birden fazla nüshanın düzenlenmesi ve mühürleme işlemini öngören hükümler uygulanmaz.

Zorunlu nedenlerden dolayı fiziki olarak düzenlenen belge veya kararlar, yetkili kişilerce güvenli elektronik imzayla imzalanarak Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemine aktarılır ve gerektiğinde Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi vasıtasıyla ilgili birimlere iletilir. Bu şekilde elektronik ortama aktarılarak ilgili birimlere iletilen belge ve kararların asılları, gönderen icra ve iflas dairesinde saklanır, ayrıca fiziki olarak gönderilmez. Ancak, belge veya kararın aslının incelenmesinin zorunlu olduğu hâller saklıdır.

Elektronik ortamdan fiziki örnek çıkartılması gereken hâllerde, icra müdürü veya görevlendirdiği personel tarafından belgenin aslının aynı olduğu belirtilerek, imzalanır ve mühürlenir.

Elektronik ortamda yapılan işlemlerde süre gün sonunda biter.

Elektronik işlemlerin Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi vasıtasıyla yapılmasına dair usul ve esaslar, Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 4 – 2004 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Paranın ödenmesi ve değerli eşyanın muhafazası:

MADDE 9 – İcra ve iflas dairelerine yapılacak her türlü nakdî ödeme, Adalet Bakanlığı tarafından uygun görülecek bankalarda icra ve iflas dairesi adına açılan hesaba yapılır. Haciz sırasında, borçlu veya üçüncü kişiler tarafından yapılan ödeme nedeniyle tahsil edilen paralar, en geç tahsilatın yapıldığı günü takip eden ilk iş günü çalışma saati

sonuna kadar banka hesabına yatırılmak üzere icra veya mahkeme kasalarında muhafaza edilir.

İcra ve iflas dairelerince yapılması gereken her türlü nakdî ödeme, ilgisinin gösterdiği banka hesabına aktarılmak üzere, icra müdürü tarafından resen bankaya verilecek talimat gereği yapılır. Talimat, paranın icra ve iflas dairesi hesabına yatırılmasını takip eden en geç üç iş günü sonuna kadar verilir.

İcra ve iflas daireleri aldıkları kıymetli evrak ve değerli şeyleri kasalarında, zorunlu hâllerde ise kiralanacak banka kasalarında muhafaza ederler.”

MADDE 5 – 2004 sayılı Kanunun 13/a maddesinin birinci fıkrasında yer alan “, diğer örneğinin ise en geç o ayın sonunda Adalet Bakanlığına gönderilmesi” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 6 – 2004 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İcra mahkemesine arzedilen hususlar ivedi işlerden sayılır ve bu işlerde basit yargılama usulü uygulanır.”

MADDE 7 – 2004 sayılı Kanunun 32 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yabancı devlet aleyhine başlatılan ilamlı icra takiplerine ilişkin icra emrinde uluslararası andlaşmalar saklı kalmak kaydıyla, borçlu devlete ait olan mallar hakkında cebri icra yapılabileceği hususu ayrıca ihtar edilir.”

MADDE 8 – 2004 sayılı Kanunun 42 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yabancı devlet aleyhine ilamsız takip yoluna başvurulamaz.”

MADDE 9 – 2004 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin birinci fıkrası ile ikinci fıkrasının (1) ve (2) numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Takip talebi icra dairesine yazılı veya sözlü olarak ya da elektronik ortamda yapılır.”

“1. Alacaklının ve varsa kanuni temsilcisinin ve vekilinin adı, soyadı; alacaklı veya vekili adına ödemenin yapılacağı banka adı ile hesap bilgileri; varsa Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası veya vergi kimlik numarası; şöhret ve yerleşim yeri; alacaklı yabancı memlekette oturuyorsa Türkiye’de göstereceği yerleşim yeri (Yerleşim yeri gösteremezse icra dairesinin bulunduğu yer yerleşim yeri sayılır.);

2. Borçlunun ve varsa kanuni temsilcisinin adı, soyadı, alacaklı tarafından biliniyorsa Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası veya vergi kimlik numarası, şöhret ve yerleşim yeri;

Bir terekeye karşı yapılan taleplerde kendilerine tebligat yapılacak mirasçıların adı, soyadı, biliniyorsa Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası veya vergi kimlik numarası, şöhret ve yerleşim yerleri;”

MADDE 10 – 2004 sayılı Kanunun 60 inci maddesinin birinci fıkrası ile ikinci fıkrasının (1) ve (2) numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İcra müdürü takip talebinin bu Kanunda öngörülen şartları içerdiğine karar verirse ödeme emri düzenler. Talebin kabul edilmemesi halinde verilen karar tutanağa yazılır.”

“1. Alacaklının veya vekilinin banka hesap numarası hariç olmak üzere, 58 inci maddeye göre takip talebine yazılması lazım gelen kayıtları,

2. Borcun ve masrafların yedi gün içinde icra dairesine ait ödeme emrinde yazılı olan banka hesabına ödenmesi, borç, teminat verilmesi mükellefiyeti ise teminatın bu süre içinde gösterilmesi ihtarını,”

MADDE 11 – 2004 sayılı Kanunun 67 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “yüzde kırkıdan” ibaresi “yüzde yirmisinden” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanunda öngörülen icra inkar tazminatı, kötü niyet tazminatı ve benzeri tazminatların tespitinde, takip talebi veya davadaki talep esas alınır.”

MADDE 12 – 2004 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin yedinci fıkrasında yer alan “yüzde kırktan” ibaresi “yüzde yirmiden” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 13 – 2004 sayılı Kanunun 68/a maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan “yüzde kırktan” ibaresi “yüzde yirmiden” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 14 – 2004 sayılı Kanunun 69 uncu maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “yüzde kırkıdan” ibaresi “yüzde yirmisinden” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 15 – 2004 sayılı Kanunun 72 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “yüzde kırktan” ibaresi “yüzde yirmiden” ve beşinci fıkrasında yer alan “yüzde kırkıdan” ibaresi “yüzde yirmisinden” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 16 – 2004 sayılı Kanunun 82 nci maddesinin birinci fıkrasının (2), (3) ve (12) numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki (13) numaralı bent ile maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“2. Ekonomik faaliyeti, sermayesinden ziyade bedenî çalışmasına dayanan borçlunun mesleğini sürdürebilmesi için gerekli olan her türlü eşya,

3. Para, kıymetli evrak, altın, gümüş, değerli taş, antika veya süs eşyası gibi kıymetli şeyler hariç olmak üzere, borçlu ve aynı çatı altında yaşayan aile bireyleri için lüzumlu eşya; aynı amaçla kullanılan eşyanın birden fazla olması durumunda bunlardan biri,”

“12. Borçlunun haline münasip evi,”

“13. Öğrenci bursları.”

“Birinci fıkranın (2), (4), (7) ve (12) numaralı bentlerinde sayılan malların kıymetinin fazla olması durumunda, bedelinden haline münasip bir kısmı, ihtiyacını karşılayabilmesi amacıyla borçluya bırakılmak üzere haczedilerek satılır.

İcra memuru, haczi talep edilen mal veya hakların haczinin caiz olup olmadığını değerlendirir ve talebin kabulüne veya reddine karar verir.”

MADDE 17 – 2004 sayılı Kanunun 88 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 88 – Haczolunan paraları, banknotları, hamiline ait senetleri, poliçeler ve sair cirosu kabil senetler ile altın, gümüş ve diğer kıymetli şeyleri icra dairesi muhafaza eder.

Diğer taşınır mallar, masrafı peşinen alacaklıdan alınarak muhafaza altına alınır. Alacaklı muvafakat ederse, istenildiği zaman verilmek şartıyla, muvakkaten borçlu yedinde veya üçüncü şahıs nezdinde bırakılabilir. Üçüncü şahsın elinde bulunan taşınır mallar haczedildiğinde, üçüncü şahsın kabulü hâlinde üçüncü şahsa yediemin olarak bırakılır. Mallar satış mahalline getirilmediği takdirde muhafaza altına alınabilir veya yediemin değişikliği yapılabilir.

Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası andlaşma hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yabancı devlet başkanı, parlamento başkanı, hükümet başkanı veya hükümet üyelerini taşıyan ulaşım araçları, bu kişiler Türkiye’de buldukları sürece, muhafaza altına alınamaz ve yediemine bırakılamaz.

İcra dairesi üçüncü bir şahsa rehnedilmiş olan malları da muhafaza altına alabilir. Ticari işletme rehni kapsamındaki taşınırılar ise icra dairesince satılmalarına karar verilmesinden sonra muhafaza altına alınabilir. Bu mallar paraya çevrilmediği takdirde geri verilir.

Haczedilen mallar, Adalet Bakanlığı tarafından yetki verilen gerçek veya tüzel kişilere ait lisanslı yediemin depolarında muhafaza edilir. Yetki verilen gerçek veya tüzel kişiler, bu yetkilerini Adalet Bakanlığının onayıyla alt işleticilere aynı standartları sağlamak koşuluyla devredebilirler. Bu devir, yetki verilen gerçek veya tüzel kişilerin sorumluluklarını ortadan kaldırmaz. Bu depoların yönetmelikte belirlenen nitelik ve şartlara uygunluğunun saptanması sonucunda işletme belgesi Adalet Bakanlığı tarafından verilir. Haczedilen malların muhafaza işlemleri; lisanslı yediemin depolarının kuruluşuna, bu depolarda bulunması gereken asgari niteliklere, depo için alınacak teminata, mallar için muhtemel rizikolara karşı yapılacak sigortaya; işletici olma niteliklerine, işletici lisansına, Adalet Bakanlığı tarafından bu lisansın verilmesine; Adalet Bakanlığının lisanslı işletmelerle ilgili görev ve yetkilerine; faaliyetin durdurulması ya da iptali gibi idari tedbir ve tasarruflara; bu depoların denetimine ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar, Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikte düzenlenir. Haczedilen malların muhafazası aşamasındaki ücretler Adalet Bakanlığı tarafından düzenlenecek tarifeye belirlenir.

İcra dairesi, depo ve garajlarda ve yediemin olarak kendisine haczedilen malın bırakılmış olduğu üçüncü kişilerde saklanıp da hukuken artık muhafazasına gerek kalmayan malı, vereceği uygun süre içinde geri almasını ilgililere resen bildirir. Verilen süre içinde eşya geri alınmazsa, icra müdürü tetkik mercisinin kararı ile taşınır mal satışlarına ilişkin hükümler uyarınca bunları satar. Elde edilen miktardan muhafaza ve satış giderleri ödenir. Artan miktar 9 uncu madde hükmüne göre muhafaza olunur. Bu konuda ortaya çıkan ihtilaflar tetkik mercii tarafından basit yargılama usulüne göre çözülür.

İcra müdürlüklerinin talebi üzerine kolluk kuvvetleri tarafından yakalanan araçlar, en geç üç iş günü içinde en yakın icra müdürlüğüne teslim edilir. Aracı teslim alan icra müdürlüğü, aracın yakalanmasını isteyen icra müdürlüğüne bildirimde bulunur.”

MADDE 18 – 2004 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “yüzde kırkıdan” ibaresi “yüzde yirmisinden” şeklinde, yedinci fıkrası ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Haciz ihbarnamesi, borçlunun hak ve alacaklarının bulunabileceği bir tüzel kişinin veya müessesenin şubesine veya tüm şubelerini kapsayacak şekilde merkezine tebliğ edilir. Haciz ihbarnamesinin tebliğ edildiği merkez, tüm şubeleri veya birimlerini kapsayacak şekilde beyanda bulunmakla yükümlüdür.”

MADDE 19 – 2004 sayılı Kanunun 97 nci maddesinin onüçüncü fıkrasında yer alan “yüzde kırkıdan” ibaresi “yüzde yirmisinden” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 20 – 2004 sayılı Kanunun 99 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 99 – Haczedilen şey, borçlunun elinde olmayıp da üzerinde mülkiyet veya diğer bir aynı hak iddia eden üçüncü kişi nezdinde bulunursa, bu kişi yedieminliği kabul ettiği takdirde bu mal muhafaza altına alınmaz. İcra müdürü, üçüncü kişi aleyhine icra mahkemesinde istihkak davası açması için alacaklıya yedi gün süre verir. Bu süre içinde icra mahkemesine istihkak davası açılmaz ise üçüncü kişinin iddiası kabul edilmiş sayılır. Alacaklı tarafından süresinde açılan dava sonuçlanıncaya kadar, haczedilen malın satışı yapılamaz. Haczin, üçüncü kişinin yokluğunda yapılması ve üçüncü kişi lehine istihkak iddiasında bulunulması halinde de bu fıkra hükmü uygulanır.”

MADDE 21 – 2004 sayılı Kanunun 106 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Alacaklı, haczolunan mal taşınır ise hacizden itibaren altı ay, taşınmaz ise hacizden itibaren bir yıl içinde satılmasını isteyebilir.”

MADDE 22 – 2004 sayılı Kanunun 110 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 110 – Bir malın satılması kanuni müddet içinde istenmez veya icra müdürü tarafından verilecek karar gereği gerekli gider onbeş gün içinde depo edilmezse veya talep geri alınıp da kanuni müddet içinde yenilenmezse o mal üzerindeki haciz kalkar. Hacizli malın satılması yönündeki talep bir defa geri alınabilir.

Haczedilen resmi sicile kayıtlı malların, icra dairesiyle yapılacak yazışmalar sonucunda haczinin kalktığının tespit edilmesi hâlinde, sicili tutan idare tarafından haciz şerhi terkin edilir ve işlem ilgili icra dairesine bildirilir.

Birinci fıkra gereğince haczin kalkmasına sebebiyet veren alacaklı o mala yönelik olarak, haczin konulması ve muhafazası gibi tüm giderlerden sorumlu olur.”

MADDE 23 – 2004 sayılı Kanunun 112 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “bir ay” ibaresi “iki ay” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 24 – 2004 sayılı Kanununun 114 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Satış ilanı elektronik ortamda da yapılır.”

“Açık artırmaya elektronik ortamda teklif verme yoluyla başlanır. Elektronik ortamda teklif verme, birinci ihale tarihinden on gün önce başlar, ihalenin tamamlanacağı günden önceki gün sonunda sona erer; ikinci ihalede ise elektronik ortamda teklif verme birinci ihaleden sonraki beşinci gün başlar, en az on gün sonrası için belirlenecek ikinci ihalenin tamamlanacağı günden önceki gün sonunda sona erer. Elektronik ortamda verilecek teklifler haczedilen malın tahmin edilen kıymetinin yüzde ellisinden az olamaz; teklif vermeden önce, haczedilen malın tahmin edilen kıymetinin yüzde yirmisi nispetinde teminat gösterilmesi zorunludur.

Satışa çıkarılan taşınır üzerinde hakkı olan alacaklının alacağı yukarıdaki fıkroda yazılı oranda ise artırmaya iştiraki halinde ayrıca pey akçesi ve teminat aranmaz.”

MADDE 25 – 2004 sayılı Kanununun 115 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İhalenin yapılması:

MADDE 115 – Birinci ve ikinci ihale icra memuru tarafından, ilanda belirlenen yer, gün ve saatte, elektronik ortamda verilen en yüksek teklif üzerinden başlatılır. Satışa çıkarılan mal üç defa bağırıldıktan sonra, elektronik ortamda verilen en yüksek teklif değerlendirilerek, en çok artırana ihale edilir. Şu kadar ki, artırma bedelinin malın tahmin edilen bedelinin yüzde ellisini bulması ve satış isteyeninin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklar o malla temin edilmişse bu suretle rüçhanı olan alacakların mecmuundan fazla olması ve bundan başka paraya çevirme ve paraların paylaşılması masraflarını aşması gerekir.

Birinci ihalede, alıcı çıkmazsa veya bu maddede yazılı miktara ulaşılmazsa satış icra memuru tarafından geri bırakılır.

İkinci ihalede, alıcı çıkmazsa veya bu maddede yazılı şartlar gerçekleşmezse satış talebi düşer.”

MADDE 26 – 2004 sayılı Kanununun 118 inci maddesinin birinci fıkrasına ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş ve fıkranın son cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

“Daire dışında tahsil edilen paralar en geç tahsilatın yapıldığı günü takip eden ilk iş günü çalışma saati sonuna kadar banka hesabına yatırılmak üzere, icra veya mahkeme kasalarında muhafaza edilir.”

MADDE 27 – 2004 sayılı Kanununun 123 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “iki ay” ibaresi “üç ay” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 28 – 2004 sayılı Kanununun 124 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Şartnameye, artırmaya iştirak edeceklerin taşınmazın tahmin edilen kıymetinin yüzde yirmisi nispetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunu tevdi etmeleri, elektronik ortamda teklif vererek artırmaya katılacakların teminat göstermeleri gerektiği ve elektronik ortamda teklif vermeye ilişkin hususlar yazılır.”

MADDE 29 – 2004 sayılı Kanununun 126 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Artırma ilanı, artırma hazırlıkları ve ilgililere ihtar:

MADDE 126 – Satış, açık artırma ile yapılır. Birinci ve ikinci ihalenin yapılacağı yer, gün ve saat önceden ilan edilir.

İlan, birinci ihale tarihinden en az bir ay önce yapılır. İlan edilen metnin esasa müessir olmayan maddi hatalar nedeniyle tekrarlanması gerektiğinde, ihale tarihi değiştirilmeksizin hata ilan edilerek düzeltilir. Ancak bu düzeltme ilanının tarihi ile ihale tarihi arasında yedi günden az zaman kalmış ise daha önce ilan edilen günden yedi iş günü sonrası için tespit edilecek günde satış yapılacağı düzeltme ilanında belirtilir. Bu düzeltme ilanı ilgililere ayrıca tebliğ edilmez.

Yapılacak ilana, satılacak şeyin cinsi, mahiyeti, önemli vasıfları, tahmin edilen kıymeti, bulunduğu yer; birinci ve ikinci ihalenin yapılacağı yer, gün ve saat; artırmaya iştirak edeceklerin haczedilen malın tahmin edilen kıymetinin yüzde yirmisi nispetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunu tevdi etmeleri gerektiği; diğer bilgilerin nereden ve ne suretle öğrenilebileceği hususları yazılır. Ayrıca, ipotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin taşınmaz üzerindeki haklarını, hususiyetle faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbiteleri ile onbeş gün içinde icra dairesine bildirmeleri gerektiği yazılır; aksi halde, hakları tapu siciliyle sabit olmadıkça, satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları da ilave edilir. Bu ihtar irtifak hakkı sahiplerine de yapılır.

Açık artırmaya elektronik ortamda teklif verme yoluyla başlanır. Elektronik ortamda teklif verme, birinci ihale tarihinden yirmi gün önce başlar, ihalenin tamamlanacağı günden önceki gün sonunda sona erer; ikinci ihalede ise elektronik ortamda teklif verme birinci ihaleden sonraki beşinci gün başlar, en az yirmi gün sonrası için belirlenecek ikinci ihalenin tamamlanacağı günden önceki gün sonunda sona erer. Elektronik ortamda verilecek teklifler haczedilen malın tahmin edilen kıymetinin yüzde ellisinden az olamaz; teklif vermeden önce, haczedilen malın tahmin edilen kıymetinin yüzde yirmisi nispetinde teminat gösterilmesi zorunludur.

Satışa çıkarılan taşınmaz üzerinde hakkı olan alacaklının alacağı yukarıdaki fıkrada yazılı oranda ise artırmaya iştiraki halinde ayrıca pey akçesi ve teminat aranmaz.

114 üncü maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları taşınmazın satış ilanı hakkında da uygulanır.”

MADDE 30 – 2004 sayılı Kanununun 127 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 127 – İlanın birer sureti borçluya ve alacaklıya ve taşınmazın tapu siciline kayıtlı bulunan ilgililerinin tapuda kayıtlı adresleri varsa bu adreslerine tebliğ olunur. Adresin tapuda kayıtlı olmaması hâlinde, varsa adres kayıt sistemindeki adresleri tebligat adresleri olarak kabul edilir. Bunların dışında ayrıca adres tahkiki yapılmaz, gazetede veya elektronik ortamda yapılan satış ilanı tebligat yerine geçer.”

MADDE 31 – 2004 sayılı Kanununun 129 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 129 – Birinci ve ikinci ihale icra memuru tarafından, ilanda belirlenen yer, gün ve saatte, elektronik ortamda verilen en yüksek teklif üzerinden başlatılır. Taşınmaz üç defa bağırıldıktan sonra, elektronik ortamda verilen en yüksek teklif değerlendirilerek, en çok artırana ihale edilir. Şu kadar ki, artırma bedelinin malın tahmin edilen bedelinin yüzde ellisini bulması ve satış isteyen alacağına rüçhanı olan diğer alacaklar o malla temin edilmişse bu suretle rüçhanı olan alacakların mecmuundan fazla olması ve bundan başka paraya çevirme ve paraların paylaşılması masraflarını aşması gerekir.

Birinci ihalede, alıcı çıkmazsa veya bu maddede yazılı miktara ulaşılmazsa satış icra memuru tarafından geri bırakılır.

İkinci ihalede, alıcı çıkmazsa veya bu maddede yazılı şartlar gerçekleşmezse satış talebi düşer.”

MADDE 32 – 2004 sayılı Kanununun 150/e maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Alacaklı, taşınır rehnin satışını ödeme veya icra emrinin tebliğinden itibaren altı ay içinde, taşınmaz rehnin satışını da aynı tarihten itibaren bir yıl içinde isteyebilir.”

MADDE 33 – 2004 sayılı Kanununun 168 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (2) numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. Alacaklının veya vekilinin banka hesap numarası hariç olmak üzere, takip talebine yazılması lazım gelen kayıtlar,

2. Borcun ve takip masraflarının on gün içinde ödeme emrinde yazılı olan icra dairesine ait banka hesabına ödenmesi ihtarı,”

MADDE 34 – 2004 sayılı Kanununun 169/a maddesinin altıncı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “yüzde kırktan” ibaresi “yüzde yirmisinden” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 35 – 2004 sayılı Kanununun 170 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “yüzde kırkıdan” ibaresi “yüzde yirmisinden” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 36 – 2004 sayılı Kanununun 171 inci maddesinin ikinci fıkrasının (1) ve (2) numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. Alacaklının veya vekilinin banka hesap numarası hariç olmak üzere, takip talebine yazılması lazım gelen kayıtlar,

2. Borcun ve takip masraflarının beş gün içinde ödeme emrinde yazılı olan icra dairesine ait banka hesabına ödenmesi ihtarı,”

MADDE 37 – 2004 sayılı Kanununun 243 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “116 ve 242 nci maddeler” ibaresi “242 nci madde” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 38 – 2004 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9 – 9 uncu maddenin ikinci fıkrası gereği ödeme yapılabilmesi için ilgilisi tarafından, anılan maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde banka hesap numarasının bildirilmesi gerekir.

GEÇİCİ MADDE 10 – Bu Kanunun ilgili hükümlerinin yürürlüğe girdiği tarihten önce başlatılan takip işlemleri hakkında, değişiklikten önceki hükümlerin uygulanmasına devam edilir.

GEÇİCİ MADDE 11 – Adalet Bakanlığı, 88 inci maddenin beşinci fıkrası gereğince hukuki ve teknik her türlü altyapıyı anılan maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde tamamlar. Lisanslı yediemin depoları faaliyete geçinceye kadar o yerdeki mevcut depo ve garajlarda muhafaza işlemlerine, mevcut yönetmelik ve ücret tarifeleri çerçevesinde devam olunur.

Mevcut depo ve garajlarda muhafaza edilen ancak hukuken muhafazasına gerek kalmayan malların, anılan maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde teslim alınması için icra müdürü tarafından ilgisine resen bildirim yapılır.

İlgilisine tebligat yapılamazsa veya verilen süre içinde mal geri alınmazsa, üç ay içinde, 88 inci maddenin altıncı fıkrası hükmü uyarınca satış işlemi yapılır.

Ancak, satış yapılamazsa Adalet Bakanlığı tarafından görevlendirilecek icra müdürünün başkanlığında kaymakamlık, belediye, ilgili yer baro başkanlığı ve ticaret odası tarafından bildirilecek birer kişinin katılımıyla oluşturulacak değer tespit komisyonu tarafından tespit edilecek değer üzerinden, yedieminin alacağına mahsup için malın mülkiyeti yedieminine devredilebilir; komisyon, ekonomik bir değerinin kalmadığına karar verirse mal bir tutanakla imha edilir.

Satılan veya mülkiyeti devredilen malın bedelinden, muhafaza ve diğer giderler mahsup edildikten sonra varsa artan miktar talep halinde ilgisine ödenir.”

MADDE 39 – 30/1/1950 tarihli ve 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Birden fazla iş mahkemesi bulunan yerlerde, sosyal güvenlik hukukundan kaynaklanan davaların görüleceği iş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenebilir.”

MADDE 40 – 5521 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2 – Bölge adliye mahkemelerinin, 5235 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi uyarınca Resmî Gazete’de ilan edilecek göreve başlama tarihine kadar, Yargıtayın bozma kararlarına karşı verilen direnme kararının temyizi halinde dava dosyası, önce kararı veren daireye gönderilir. Direnme kararları daireler tarafından öncelikle incelenir. Kararı veren daire, direnmeyi yerinde görürse kararı düzeltir; yerinde görmezse talebi on gün içinde Yargıtay Hukuk Genel Kuruluna iletir.”

MADDE 41 – 15/7/1950 tarihli ve 5683 sayılı Yabancıların Türkiye’de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanununun 25 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “bir aydan iki seneye kadar hapis cezasıyla” ibaresi “mülki amir tarafından beşyüz Türk Lirasından üçbin Türk Lirasına kadar idarî para cezasıyla” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 42 – 5683 sayılı Kanununun 26 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 26 – Sınır dışı edildikleri veya Türkiye’yi terke davet olundukları hâlde müsaadesiz gelmeye mütecasir olan yabancılar mülki amir tarafından ikibin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır ve sınır dışı edilir.”

MADDE 43 – 14/9/1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üç aydan altı aya kadar hapis ve bin güne kadar adli” ibaresi “mülki amir tarafından ikibin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar idarî”, ikinci fıkrasında yer alan “bin güne kadar adli” ibaresi “mülki amir tarafından beşyüz Türk Lirasından ikibin Türk Lirasına kadar idarî” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 44 – 6/1/1982 tarihli ve 2575 sayılı Danıştay Kanununun 8 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (d) bendine “Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği,” ibaresi ile (e) bendine “ile düzenleyici ve denetleyici kurumların başkanlıkları,” ibaresi eklenmiş, fıkranın (g) bendi aşağıdaki şekilde ve (3) numaralı fıkrasında yer alan “yirmi yıl” ibaresi “onbeş yıl” şeklinde değiştirilmiştir.

“g) Kamu kurum ve kuruluşlarının başhukuk müşavirliği, birinci hukuk müşavirliği, hukuk hizmetleri başkanlığı ve hukuk işleri müdürlüğü,”

MADDE 45 – 2575 sayılı Kanununun 24 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Bakanlıklar ile kamu kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca çıkarılan ve ülke çapında uygulanacak düzenleyici işlemlere,”

MADDE 46 – 2575 sayılı Kanununun 60 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Başsavcı, ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştayda görülen dava dosyalarını, esas hakkındaki düşüncelerini bildirmek üzere, uygun göreceği görev ayırımına göre savcılara havale eder.”

MADDE 47 – 2575 sayılı Kanununun 61 inci maddesinin (1) ve (3) numaralı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. Savcılar, ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştayda görülen dava dosyalarından kendilerine havale olunanları Başsavcı adına incelerler ve esas hakkındaki düşüncelerini, bir ay içinde gerekçeli ve yazılı olarak verirler. Bu süreler geçirilirse durumu sebepleriyle birlikte Başsavcıya bildirirler. Danıştay Başkanının ve Başsavcısının vereceği diğer görevleri yerine getirir; çalışma düzeninin korunması ve iş veriminin artırılması için Başsavcının alacağı tedbirlere uyarlar.”

“3. Dava dairelerince gerekli görüldüğü takdirde, Danıştay savcılarını, önceden haber verilmek suretiyle, düşüncelerini sözlü olarak da açıklarlar.”

MADDE 48 – 2575 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 24 – 1. Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç yıl süreyle Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun oluşumu ve çalışma usulü hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) İdari Dava Daireleri Kurulu, her idari dava dairesinden en az bir üye olmak kaydıyla Başkanlık Kurulu tarafından görevlendirilen yirmi üyeden oluşur. Kurula, Danıştay Başkanı veya vekillerinden biri, bunların bulunmaması halinde Kurulun en kıdemli üyesi başkanlık eder.

b) Bu üyeler İdari Dava Daireleri Kurulunda sürekli olarak görev yaparlar. Ancak, iş durumu göz önüne alınmak suretiyle üyelerin daire çalışmalarına katılmalarına Genel Kurul tarafından karar verilebilir.

c) Toplantı ve görüşme yeter sayısı onbeştir. Kararlar, toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır.

GEÇİCİ MADDE 25 – 1. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştayda açılmış bulunan ve bu Kanunla idare ve vergi mahkemelerinin görevleri kapsamına alınan davaların, Danıştayda görülmesine devam olunur.

2. Düşünce alınmak üzere Danıştay Başsavcılığına gönderilmekle birlikte, bu Kanunun yayımı tarihinden önce görüş bildirilmemiş yürütmenin durdurulması istemli dosyalar ile temyiz ve karar düzeltme dosyaları, herhangi bir görüş bildirilmeksizin, ilgili daire veya kurullara geri gönderilir.”

MADDE 49 – 6/1/1982 tarihli ve 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiş ve (3) numaralı fıkrasının birinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci cümleleri yürürlükten kaldırılmıştır.

“Bölge İdare Mahkemesi başkan ve üyeliklerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca atama yapılır. Bu mahkemeler gerektiğinde birden çok kurul halinde çalışabilirler. Bu kurulların oluşumu, aralarındaki iş bölümü ile kurullara kimin başkanlık edeceği Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir.”

MADDE 50 – 2576 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkralarında yer alan “birmilyar lirayı” ibareleri “yirmibeşbin Türk Lirasını” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 51 – 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 3 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendinin sonuna “ile gerçek kişilere ait Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 52 – 2577 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer alan “bulunmayan yerlerde” ibaresinden sonra gelmek üzere “büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde kalıp kalmadığına bakılmaksızın” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 53 – 2577 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“2. Bölge idare, idare ve vergi mahkemelerinde dilekçeler, evrak bürosunca kaydedilerek ilgili mahkemelere havale olunur. Dilekçe sahibine evrakın tarih ve sayısını gösterir ücretsiz bir alındı kâğıdı verilir.”

MADDE 54 – 2577 sayılı Kanununun 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“6. Danıştayda ilk derece mahkemesi sıfatıyla görülen davalarda savcının esas hakkındaki yazılı düşüncesi taraflara tebliğ edilir. Taraflar, tebliğden itibaren on gün içinde görüşlerini yazılı olarak bildirebilirler.”

MADDE 55 – 2577 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer alan “birmilyar lirayı” ibareleri “yirmibeşbin Türk Lirasını” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 56 – 2577 sayılı Kanununun 20 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“6. İdare ve vergi mahkemelerinde heyet halinde görülen davalarda, birinci fıkrada belirtilen bilgi ve belgelerin istenmesine ve ek süre verilmesine ilişkin ara kararları, mahkeme başkanı veya dosyanın havale edildiği üye tarafından da verilebilir.”

MADDE 57 – 2577 sayılı Kanununun 27 nci maddesinin (2) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye (2) numaralı fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki (3) numaralı fıkra eklenmiş, diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“2. Danıştay veya idari mahkemeler, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilirler. Uygulanmakla etkisi tükenen olan idari işlemlerin yürütülmesi, savunma alındıktan sonra yeniden karar verilmek üzere, idarenin savunması alınmaksızın da durdurulabilir. Yürütmenin durdurulması kararlarında idari işlemin hangi gerekçelerle hukuka açıkça aykırı olduğu ve işlemin uygulanması halinde doğacak telafisi güç veya imkânsız zararların neler olduğunun belirtilmesi zorunludur. Sadece ilgili kanun hükmünün iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurulduğu gerekçesiyle yürütmenin durdurulması kararı verilemez.”

“3. Dava dilekçesi ve eklerinden yürütmenin durdurulması isteminin yerinde olmadığı anlaşılırsa, davalı idarenin savunması alınmaksızın istem reddedilebilir.”

“9. Yürütmenin durdurulmasına dair verilen kararlar onbeş gün içinde yazılır ve imzalanır.

10. Aynı sebeplere dayanılarak ikinci kez yürütmenin durdurulması isteminde bulunulamaz.”

MADDE 58 – 2577 sayılı Kanununun 28 inci maddesinin (2) ve (6) numaralı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“2. Konusu belli bir miktar paranın ödenmesini gerektiren davalarda hükmedilen miktar ile her türlü davalarda hükmedilen vekalet ücreti ve yargılama giderleri, davacının veya vekilinin davalı idareye yazılı şekilde bildireceği banka hesap numarasına, bu bildirim tarihinden itibaren, birinci fıkrada belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yatırılır. Birinci fıkrada belirtilen süreler içinde ödeme yapılmaması halinde, genel hükümler dairesinde infaz ve icra olunur.”

“6. Tazminat ve vergi davalarında idarece, mahkeme kararının tebliğ tarihi ile ödeme tarihi arasındaki süreye 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 48 inci maddesine göre belirlenen tecil faizi oranında hesaplanacak faiz ödenir. Ancak mahkeme kararının davacıya tebliği ile banka hesap numarasının idareye bildirildiği tarih arasında geçecek süre için faiz işlemez.”

MADDE 59 – 2577 sayılı Kanununun 31 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “işlemlerde” ibaresi “işlemler ile elektronik işlemlerde” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 60 – 2577 sayılı Kanununun 33 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“4. Özel kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, hâkim ve savcılarının mali ve sosyal haklarına ve sicillerine ilişkin konularla, müfettiş hal kâğıtlarına karşı açacakları ve idare mahkemelerinin görevine giren davalarda yetkili mahkeme, hâkim veya savcının görev yaptığı yerin idari yargı yetkisi yönünden bağlı olduğu bölge idare mahkemesine en yakın bölge idare mahkemesinin bulunduğu yer idare mahkemesidir.”

MADDE 61 – 2577 sayılı Kanununun 45 inci maddesinin (1) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. İdare ve vergi mahkemelerinin;

a) İlk ve orta öğretim öğrencilerinin sınıf geçme, not tespiti, kayıt, nakil, ilişik kesme ve disiplin cezalarına ilişkin işlemler ile yükseköğretim öğrencilerinin sınıf geçme ve notlarının tespitine ilişkin işlemlerden,

b) Valilik, kaymakamlık ve yerel yönetimler ile bakanlıkların ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının taşra teşkilâtındaki yetkili organları tarafından kamu görevlileri hakkında tesis edilen geçici görevlendirme, ikinci görev, vekaleten atama, görev ve unvan değişikliği içermeyen il içi naklen atama, görevden uzaklaştırma, yolluk, lojman ve izinlerine ilişkin idari işlemlerden,

c) Kamu görevlilerine uyarma ve kınama cezası verilmesine ilişkin işlemlerden,

d) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının üyeleri hakkında verdiği mesleki faaliyeti sona erdirmeyen her türlü disiplin ve sınav işlemlerinden,

e) Asker ailelerine yardım ile ilgili işlemlerden,

f) 2/7/1941 tarihli ve 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanununun uygulanmasından,

g) 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu gereğince kamu kurum ve kuruluşları tarafından sosyal yardım amacıyla bağlanan aylık ve yapılan sosyal yardımlarla ilgili uygulamalardan,

h) 4/12/1984 tarihli ve 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanunun uygulanmasından,

ı) 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun uygulanmasından,

kaynaklanan uyuşmazlıklarla ilgili olarak verdikleri nihai kararlar ile tek hâkimle verilen nihai kararlara, başka kanunlarda aksine hüküm bulursa dahi mahkemelerin bulunduğu yargı çevresindeki bölge idare mahkemesine itiraz edilebilir.”

MADDE 62 – 2577 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6 – 1. Bölge idare, idare ve vergi mahkemelerinde evrak büroları oluşturuluncaya kadar dilekçeler mahkeme başkanı veya hâkim tarafından havale edilmeye devam olunur.

2. Bu Kanunun 45 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında yazılı uyuşmazlıklarla ilgili olarak ilk derece mahkemelerince verilen nihai kararlardan, bu maddeyi ihdas eden Kanunun yayımı tarihinden önce verilen kararlar ile Danıştayın bozma kararı üzerine kararı bozulan mahkemece verilen kararlar, Danıştayda temyiz edilebilir.”

MADDE 63 – 7/12/1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 55 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İdari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır.”

MADDE 64 – 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 12 – İdari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır.”

MADDE 65 – 4/4/2001 tarihli ve 4634 sayılı Şeker Kanununun 11 inci maddesinin onuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İdari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır.”

MADDE 66 – 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 10 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İdari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır.”

MADDE 67 – 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 21 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İdari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır.”

MADDE 68 – 2/3/2005 tarihli ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İdari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır.”

MADDE 69 – 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 105 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İdari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır.”

MADDE 70 – 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) İdarî yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurum kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır. Kurulun kararları, Kurumun idarî denetimi sırasında yerindelik denetimine tabi tutulamaz.”

MADDE 71 – 26/9/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 30 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Kurul kararları kesindir. İdari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır.”

MADDE 72 – 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 37 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“c) Bakanlık iç denetçiliğine, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunundaki atama şartlarına tabi olmaksızın, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az altı yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile iç denetim hizmetlerinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından, muvafakatları alınarak, Müsteşarın teklifi üzerine Bakan tarafından atama yapılır. Bu şekilde atananlar İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından en az iki aylık eğitime tabi tutulur ve eğitim sonunda bunlara kendi idarelerinde geçerli Kamu İç Denetçi Sertifikası verilir.”

MADDE 73 – 21/6/1987 tarihli ve 3402 sayılı Kadastro Kanununa 33 üncü maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 33/A maddesi eklenmiştir.

“Kadastro mahkemesinin yargı çevresinin değiştirilmesi:

MADDE 33/A – İş yoğunluğu ve coğrafi durum dikkate alınarak bir kadastro mahkemesinin kaldırılmasına ve başka bir kadastro mahkemesinin yargı çevresine dâhil edilmesine, Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından karar verilebilir.”

MADDE 74 – 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ve örgüt mensupları gibi cezalandırılırlar” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 75 – 3713 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Görev ve yargı çevresinin belirlenmesi, soruşturma ve kovuşturma usulü

MADDE 10 – Bu Kanun kapsamına giren suçlar dolayısıyla açılan davalar; Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yargı çevresi birden çok ili kapsayabilecek şekilde belirlenecek illerde görevlendirilecek ağır ceza mahkemelerinde görülür. Bu mahkemelerin başkan ve üyeleri adli yargı adalet komisyonunca, bu mahkemelerden başka mahkemelerde veya işlerde görevlendirilemez.

Anayasa Mahkemesi ve Yargıtayın yargılayacağı kişilere ilişkin hükümler ile askerî mahkemelerin görevlerine ilişkin hükümler saklıdır.

Bu Kanun kapsamına giren suçlarla ilgili olarak;

a) Soruşturma, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca bu suçların soruşturma ve kovuşturmasında görevlendirilen Cumhuriyet savcılarınca bizzat yapılır. Bu Cumhuriyet savcıları, Cumhuriyet başsavcılığınca başka mahkemelerde veya işlerde görevlendirilemez.

b) Türk Ceza Kanununun 302, 309, 311, 312, 313, 314, 315 ve 316 ncı maddelerinde düzenlenen suçlar hakkında, görev sırasında veya görevinden dolayı işlenmiş olsa bile Cumhuriyet savcılarınca doğrudan soruşturma yapılır. 1/11/1983 tarihli ve 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanununun 26 ncı maddesi hükmü saklıdır.

c) Yürütülen soruşturmalarda hâkim tarafından verilmesi gerekli kararları almak, bu kararlara karşı yapılan itirazları incelemek ve sadece bu işlere bakmak üzere yeterli kadar hâkim görevlendirilir.

ç) Ceza Muhakemesi Kanununun 91 inci maddesinin birinci fıkrasındaki yirmidört saat olan gözaltı süresi kırksekiz saat olarak uygulanır.

d) Soruşturmanın amacı tehlikeye düşebilecek ise yakalanan veya gözaltına alınan veya gözaltı süresi uzatılan kişinin durumu hakkında Cumhuriyet savcısının emriyle sadece bir yakınına bilgi verilir.

e) Gözaltındaki şüphelinin müdafisi ile görüşme hakkı, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine, hâkim kararıyla yirmidört saat süre ile kısıtlanabilir; bu zaman zarfında ifade alınmaz.

f) Kolluk tarafından düzenlenen tutanaklara, ilgili görevlilerin açık kimlikleri yerine sadece sicil numaraları yazılır. Kolluk görevlilerinin ifadesine başvurulması gerektiği hallerde çıkarılan davetiye veya çağrı kâğıdı, kolluk görevlisinin iş adresine tebliğ edilir. Bu kişilere ait ifade ve duruşma tutanaklarında adres olarak iş yeri adresleri gösterilir.

g) Güvenliğin sağlanması bakımından duruşmanın başka bir yerde yapılmasına karar verilebilir.

ğ) Açılan davalara adli tatilde de bakılır.

h) Ceza Muhakemesi Kanununun 135 inci maddesinin altıncı fıkrasının (a) bendinin (8) numaralı alt bendindeki, 139 uncu maddesinin yedinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendindeki ve 140 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (5) numaralı alt bendindeki istisnalar uygulanmaz.

Türk Ceza Kanununda yer alan;

a) Örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen uyuşturucu ve uyarıcı madde imâl ve ticareti suçu veya suçtan kaynaklanan malvarlığı değerini aklama suçu,

b) Haksız ekonomik çıkar sağlamak amacıyla kurulmuş bir örgütün faaliyeti çerçevesinde cebir ve tehdit uygulanarak işlenen suçlar,

c) İkinci Kitap Dördüncü Kısımın Dört, Beş, Altı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar (305, 318, 319, 323, 324, 325 ve 332 nci maddeler hariç),

dolayısıyla açılan davalar, birinci fıkra hükmüne göre görevlendirilen mahkemelerde görülür. Üçüncü fıkranın (d), (e), (f) ve (h) bentleri hariç olmak üzere, bu madde hükümleri, bu suçlardan dolayı yapılan soruşturma ve kovuşturmalarda da uygulanır.

Türk Ceza Kanununun 305, 318, 319, 323, 324, 325 ve 332 nci maddeleri hariç olmak üzere, İkinci Kitap Dördüncü Kısımın Dört, Beş, Altı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlarda, Ceza Muhakemesi Kanununda öngörülen tutuklama süresi iki kat olarak uygulanır.

Çocuklar, bu madde hükümleri uyarınca kurulan mahkemelerde yargılanamaz; bu mahkemelere özgü soruşturma ve kovuşturma hükümleri çocuklar bakımından uygulanmaz.”

MADDE 76 – 6/8/1997 tarihli ve 4301 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun Kuruluş ve İdaresine İlişkin Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İşyurtları Kurumu Yüksek Kurulu; Bakanlık Müsteşarının başkanlığında, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü, Strateji Geliştirme Başkanı, İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı ve Teknik İşler Dairesi Başkanından oluşur.”

MADDE 77 – 9/6/2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanununun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasına “ceza davalarının” ibaresinden sonra gelmek üzere “bir muhakeme şartı olarak,” ibaresi eklenmiş, fıkrada yer alan “iki ay” ibaresi “dört ay”, “dört ay” ibaresi “altı ay” ve maddenin altıncı fıkrasında yer alan “iki ayı” ibaresi “dört ayı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 78 – 5187 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3 – 31/12/2011 tarihine kadar mahkemeler, yetkili mülki idari amirlikleri ve diğer makamlarca basılı yayınlarla ilgili olarak verilmiş toplatma, yasaklama, dağıtım ve satışın engellenmesi kararları, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde, yetkili ve görevli mahkemeden bu yasaklılığın devamı niteliğinde bir karar alınmamış olması durumunda kendiliğinden hükümsüz hale gelir. Bu tür kararlarla ilgili

mevcut bilgi ve deliller kolluk tarafından iki ay içinde yetkili Cumhuriyet başsavcılığına iletilir. Mahkemelerce, bu yönde alınmış olan kararların bir örneği İçişleri Bakanlığına gönderilir.”

MADDE 79 – 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 132 nci maddesinin;

a) Birinci fıkrasında yer alan “altı aydan iki yıla kadar hapis veya adli para” ibaresi “bir yıldan üç yıla kadar hapis” ve “bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur” ibaresi ise “verilecek ceza bir kat artırılır” şeklinde değiştirilmiştir.

b) İkinci fıkrasında yer alan “bir yıldan üç yıla kadar hapis” ibaresi “iki yıldan beş yıla kadar hapis” şeklinde değiştirilmiştir.

c) Üçüncü fıkrasında yer alan “altı aydan iki yıla kadar hapis veya adli para” ibaresi “bir yıldan üç yıla kadar hapis” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya “rızası olmaksızın” ibaresinden sonra gelmek üzere “hukuka aykırı olarak” ibaresi ile fıkranın sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“İfşa edilen bu verilerin basın ve yayın yoluyla yayımlanması halinde de aynı cezaya hükmolunur.”

d) Dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 80 – 5237 sayılı Kanunun 133 üncü maddesinin;

a) Birinci fıkrasında yer alan “iki aydan altı aya kadar hapis” ibaresi “iki yıldan beş yıla kadar hapis” şeklinde değiştirilmiştir.

b) İkinci fıkrasında yer alan “altı aya kadar hapis” ibaresi “altı aydan iki yıla kadar hapis” şeklinde değiştirilmiştir.

c) Üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Kişiler arasındaki aleni olmayan konuşmaların kaydedilmesi suretiyle elde edilen verileri hukuka aykırı olarak ifşa eden kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve dörtbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. İfşa edilen bu verilerin basın ve yayın yoluyla yayımlanması halinde de aynı cezaya hükmolunur.”

MADDE 81 – 5237 sayılı Kanunun 134 üncü maddesinin;

a) Birinci fıkrasında yer alan “altı aydan iki yıla kadar hapis veya adli para” ibaresi “bir yıldan üç yıla kadar hapis” ve “cezanın alt sınırı bir yıldan az olamaz” ibaresi ise “verilecek ceza bir kat artırılır” şeklinde değiştirilmiştir.

b) İkinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Kişilerin özel hayatına ilişkin görüntü veya sesleri hukuka aykırı olarak ifşa eden kimse iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. İfşa edilen bu verilerin basın ve yayın yoluyla yayımlanması halinde de aynı cezaya hükmolunur.”

MADDE 82 – 5237 sayılı Kanunun 142 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi yürürlükten kaldırılmış, üçüncü fıkrasında yer alan “ikinci fıkraya göre cezaya” ibaresi “beş yıldan oniki yıla kadar hapis cezasına”, “onbeş yıla kadar hapis” ibaresi ise “ceza yarı oranında artırılır” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 83 – 5237 sayılı Kanununun 163 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Abonelik esasına göre yararlanılabilen elektrik enerjisinin, suyun veya doğal gazın sahibinin rızası olmaksızın ve tüketim miktarının belirlenmesini engelleyecek şekilde tüketilmesi halinde kişi hakkında bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına hükümlenir.”

MADDE 84 – 5237 sayılı Kanununun 168 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve karşılıksız yararlanma” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) Karşılıksız yararlanma suçunda, fail, azmettiren veya yardım edenin pişmanlık göstererek mağdurun, kamunun veya özel hukuk tüzel kişisinin uğradığı zararı, soruşturma tamamlanmadan önce tamamen tazmin etmesi halinde kamu davası açılmaz; zararın hüküm verilinceye kadar tamamen tazmin edilmesi halinde ise, verilecek ceza üçte birine kadar indirilir. Ancak kişi, bu fıkra hükmünden iki defadan fazla yararlanamaz.”

MADDE 85 – 5237 sayılı Kanununun 220 nci maddesinin altıncı ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) Örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleyen kişi, ayrıca örgüte üye olmak suçundan da cezalandırılır. Örgüte üye olmak suçundan dolayı verilecek ceza yarısına kadar indirilebilir.

(7) Örgüt içindeki hiyerarşik yapıya dahil olmamakla birlikte, örgüte bilerek ve isteyerek yardım eden kişi, örgüt üyesi olarak cezalandırılır. Örgüt üyeliğinden dolayı verilecek ceza, yapılan yardımın niteliğine göre üçte birine kadar indirilebilir.”

MADDE 86 – 5237 sayılı Kanununun 250 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(1) Görevinin sağladığı nüfuzu kötüye kullanmak suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağlanmasına veya bu yolda vaatte bulunulmasına bir kimseyi icbar eden kamu görevlisi, beş yıldan on yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Kamu görevlisinin haksız tutum ve davranışları karşısında, kişinin haklı bir işinin gereği gibi, hiç veya en azından vaktinde görülmeceği endişesiyle, kendisini mecbur hissederek, kamu görevlisine veya yönlendireceği kişiye menfaat temin etmiş olması halinde, icbarın varlığı kabul edilir.”

“(4) İrtikap edilen menfaatin değeri ve mağdurun ekonomik durumu göz önünde bulundurularak, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarısına kadar indirilebilir.”

MADDE 87 – 5237 sayılı Kanununun 252 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 252 – (1) Görevinin ifasıyla ilgili bir işi yapması veya yapmaması için, doğrudan veya aracılar vasıtasıyla, bir kamu görevlisine veya göstereceği bir başka kişiye menfaat sağlayan kişi, dört yıldan oniki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Görevinin ifasıyla ilgili bir işi yapması veya yapmaması için, doğrudan veya aracılar vasıtasıyla, kendisine veya göstereceği bir başka kişiye menfaat sağlayan kamu görevlisi de birinci fıkrada belirtilen ceza ile cezalandırılır.

(3) Rüşvet konusunda anlaşmaya varılması halinde, suç tamamlanmış gibi cezaya hükmolunur.

(4) Kamu görevlisinin rüşvet talebinde bulunması ve fakat bunun kişi tarafından kabul edilmemesi ya da kişinin kamu görevlisine menfaat temini konusunda teklif veya vaatte bulunması ve fakat bunun kamu görevlisi tarafından kabul edilmemesi hâllerinde fail hakkında, birinci ve ikinci fıkra hükümlerine göre verilecek ceza yarı oranında indirilir.

(5) Rüşvet teklif veya talebinin karşı tarafa iletilmesi, rüşvet anlaşmasının sağlanması veya rüşvetin temini hususlarında aracılık eden kişi, kamu görevlisi sıfatını taşıyıp taşımadığına bakılmaksızın, müşterek fail olarak cezalandırılır.

(6) Rüşvet ilişkisinde dolaylı olarak kendisine menfaat sağlanan üçüncü kişi veya tüzel kişinin menfaati kabul eden yetkilisi, kamu görevlisi sıfatını taşıyıp taşımadığına bakılmaksızın, müşterek fail olarak cezalandırılır.

(7) Rüşvet alan veya talebinde bulunan ya da bu konuda anlaşmaya varan kişinin; yargı görevi yapan, hakem, bilirkişi, noter veya yeminli mali müşavir olması halinde, verilecek ceza üçte birden yarısına kadar artırılır.

(8) Bu madde hükümleri;

a) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları,

b) Kamu kurum veya kuruluşlarının ya da kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının iştirakiyle kurulmuş şirketler,

c) Kamu kurum veya kuruluşlarının ya da kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının bünyesinde faaliyet icra eden vakıflar,

d) Kamu yararına çalışan dernekler,

e) Kooperatifler,

f) Halka açık anonim şirketler,

adına hareket eden kişilere, kamu görevlisi sıfatını taşıyıp taşımadıklarına bakılmaksızın, görevlerinin ifasıyla ilgili bir işin yapılması veya yapılmaması amacıyla doğrudan veya araçlar vasıtasıyla, menfaat temin, teklif veya vaat edilmesi; bu kişiler tarafından talep veya kabul edilmesi; bunlara aracılık edilmesi; bu ilişki dolayısıyla bir başkasına menfaat temin edilmesi halinde de uygulanır.

(9) Bu madde hükümleri;

a) Yabancı bir devlette seçilmiş veya atanmış olan kamu görevlilerine,

b) Uluslararası veya uluslararası mahkemelerde ya da yabancı devlet mahkemelerinde görev yapan hâkimlere, jüri üyelerine veya diğer görevlilere,

c) Uluslararası veya uluslararası parlamento üyelerine,

d) Kamu kurumu ya da kamu işletmeleri de dahil olmak üzere, yabancı bir ülke için kamusal bir faaliyet yürüten kişilere,

e) Bir hukuki uyuşmazlığın çözümü amacıyla başvuru tahkim usulü çerçevesinde görevlendirilen vatandaş veya yabancı hakemlere,

f) Uluslararası bir anlaşmaya dayalı olarak kurulan uluslararası veya uluslararası örgütlerin görevlilerine veya temsilcilerine,

görevlerinin ifasıyla ilgili bir işin yapılması veya yapılmaması ya da uluslararası ticari işlemler nedeniyle bir işin veya haksız bir yararın elde edilmesi yahut muhafazası amacıyla; doğrudan veya aracılar vasıtasıyla, menfaat temin, teklif veya vaat edilmesi ya da bunlar tarafından talep veya kabul edilmesi halinde de uygulanır.

(10) Dokuzuncu fıkra kapsamına giren rüşvet suçunun yurt dışında yabancı tarafından işlenmekle birlikte;

- a) Türkiye'nin,
- b) Türkiye'deki bir kamu kurumunun,
- c) Türk kanunlarına göre kurulmuş bir özel hukuk tüzel kişisinin,
- d) Türk vatandaşının,

tarafı olduğu bir uyumsuzluk ya da bu kurum veya kişilerle ilgili bir işlemin yapılması veya yapılmaması için işlenmesi halinde, rüşvet veren, teklif veya vaat eden; rüşvet alan, talep eden, teklif veya vaadini kabul eden; bunlara aracılık eden; rüşvet ilişkisi dolayısıyla kendisine menfaat temin edilen kişiler hakkında, Türkiye'de buldukları takdirde, resen soruşturma ve kovuşturma yapılır.”

MADDE 88 – 5237 sayılı Kanununun 254 üncü maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Rüşvet alan kişinin, durum resmi makamlarca öğrenilmeden önce, rüşvet konusu şeyi soruşturmaya yetkili makamlara aynen teslim etmesi halinde, hakkında rüşvet suçundan dolayı cezaya hükmolunmaz. Rüşvet alma konusunda başkasıyla anlaşan kamu görevlisinin durum resmi makamlarca öğrenilmeden önce durumu yetkili makamlara haber vermesi halinde de hakkında bu suçtan dolayı cezaya hükmolunmaz.

(2) Rüşvet veren veya bu konuda kamu görevlisiyle anlaşmaya varan kişinin, durum resmi makamlarca öğrenilmeden önce, pişmanlık duyarak durumdan yetkili makamları haberdar etmesi halinde, hakkında rüşvet suçundan dolayı cezaya hükmolunmaz.

(3) Rüşvet suçuna iştirak eden diğer kişilerin, durum resmi makamlarca öğrenilmeden önce, pişmanlık duyarak durumdan yetkili makamları haberdar etmesi halinde, hakkında bu suçtan dolayı cezaya hükmolunmaz.”

MADDE 89 – 5237 sayılı Kanununun 255 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Nüfuz ticareti

MADDE 255 – (1) Kamu görevlisi üzerinde nüfuz sahibi olduğundan bahisle, haksız bir işin gördürülmesi amacıyla girişimde bulunması için, doğrudan veya aracılar vasıtasıyla, kendisine veya bir başkasına menfaat temin eden kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Kişinin kamu görevlisi olması halinde, verilecek hapis cezası yarı oranında artırılır. İşinin gördürülmesi karşılığında veya

gödürüleceği beklentisiyle menfaat sağlayan kişi ise, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Menfaat temini konusunda anlaşmaya varılması halinde dahi, suç tamamlanmış gibi cezaya hükmolunur.

(3) Birinci fıkrada belirtilen amaç doğrultusunda menfaat talebinde bulunulması ve fakat bunun kabul edilmemesi ya da menfaat teklif veya vaadinde bulunulması ve fakat bunun kabul edilmemesi hallerinde, birinci fıkra hükmüne göre verilecek ceza yarı oranında indirilir.

(4) Nüfuz ticareti suçuna aracılık eden kişi, müşterek fail olarak, birinci fıkrada belirtilen ceza ile cezalandırılır.

(5) Nüfuz ticareti ilişkisinde dolaylı olarak kendisine menfaat sağlanan üçüncü gerçek kişi veya tüzel kişinin menfaati kabul eden yetkilileri, müşterek fail olarak, birinci fıkrada belirtilen ceza ile cezalandırılır.

(6) İşin gödürülmesi amacıyla girişimde bulunmanın müstakil bir suç oluşturduğu hallerde kişiler ayrıca bu suç nedeniyle cezalandırılır.

(7) Bu madde hükümleri, 252 nci maddenin dokuzuncu fıkrasında sayılan kişiler üzerinde nüfuz ticareti yapılması halinde de uygulanır. Bu kişiler hakkında, Türkiye’de bulunmaları halinde, vatandaş veya yabancı olduklarına bakılmaksızın, resen soruşturma ve kovuşturma yapılır.”

MADDE 90 – 5237 sayılı Kanunun 277 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yargı görevi yapanı, bilirkişiyi veya tanığı etkilemeye teşebbüs

MADDE 277 – (1) Görülmekte olan bir davada veya yapılmakta olan bir soruşturmada, gerçeğin ortaya çıkmasını engellemek veya bir haksızlık oluşturmak amacıyla, davanın taraflarından birinin, şüpheli veya sanığın, katılanın veya mağdurun lehine veya aleyhine sonuç doğuracak bir karar vermesi veya bir işlem tesis etmesi ya da beyanda bulunması için, yargı görevi yapanı, bilirkişiyi veya tanığı hukuka aykırı olarak etkilemeye teşebbüs eden kişi, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Birinci fıkradaki suçu oluşturan fiilin başka bir suçu da oluşturması halinde, fikri içtima hükümlerine göre verilecek ceza yarısına kadar artırılır.”

MADDE 91 – 5237 sayılı Kanunun 278 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 278** – (1) İşlenmekte olan bir suçu yetkili makamlara bildirmeyen kişi, bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) İşlenmiş olmakla birlikte, sebebiyet verdiği neticelerin sınırlandırılması halen mümkün bulunan bir suçu yetkili makamlara bildirmeyen kişi, yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır.

(3) Mağdurun onbeş yaşını bitirmemiş bir çocuk, bedensel veya ruhsal bakımdan özürsüz olan ya da hamileliği nedeniyle kendisini savunamayacak durumda bulunan kimse olması halinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza, yarı oranında artırılır.

(4) Tanıklıktan çekinebilecek olan kişiler bakımından cezaya hükmolunmaz. Ancak, suçu önleme yükümlülüğünün varlığı dolayısıyla ceza sorumluluğuna ilişkin hükümler saklıdır.”

MADDE 92 – 5237 sayılı Kanununun 285 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 285 – (1) Soruşturmanın gizliliğini alenen ihlal eden kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır. Bu suçun oluşabilmesi için;

a) Soruşturma evresinde yapılan işlemin içeriğinin açıklanması suretiyle, suçlu sayılmama karinesinden yararlanma hakkının veya haberleşmenin gizliliğinin ya da özel hayatın gizliliğinin ihlal edilmesi,

b) Soruşturma evresinde yapılan işlemin içeriğine ilişkin olarak yapılan açıklamanın maddi gerçeğin ortaya çıkmasını engellemeye elverişli olması, gerekir.

(2) Soruşturma evresinde alınan ve soruşturmanın tarafı olan kişilere karşı gizli tutulması gereken kararların ve bunların gereği olarak yapılan işlemlerin gizliliğini ihlal eden kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

(3) Kanuna göre kapalı yapılması gereken veya kapalı yapılmasına karar verilen duruşmadaki açıklama veya görüntülerin gizliliğini alenen ihlal eden kişi, birinci fıkraya hükmüne göre cezalandırılır. Ancak, bu suçun oluşması için, tanığın korunmasına ilişkin olarak alınan gizlilik kararına aykırılık açısından aleniyetin gerçekleşmesi aranmaz.

(4) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların kamu görevlisi tarafından görevinin sağladığı kolaylıktan yararlanılarak işlenmesi halinde, ceza yarısına kadar artırılır.

(5) Soruşturma ve kovuşturma evresinde kişilerin suçlu olarak algılanmalarına yol açacak şekilde görüntülerinin yayınlanması halinde, altı aydan iki yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(6) Soruşturma ve kovuşturma işlemlerinin haber verme sınırları aşılmaksızın haber konusu yapılması suç oluşturmaz.”

MADDE 93 – 5237 sayılı Kanununun 288 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 288 – (1) Görülmekte olan bir davada veya yapılmakta olan bir soruşturmada, hukuka aykırı bir karar vermesi veya bir işlem tesis etmesi ya da gerçeğe aykırı beyanda bulunması için, yargı görevi yapanı, bilirkişiyi veya tanığı hukuka aykırı olarak etkilemek amacıyla alenen sözlü veya yazılı beyanda bulunan kişi, elli günden az olmamak üzere adli para cezası ile cezalandırılır.”

MADDE 94 – 4/11/2004 tarihli ve 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “Cumhuriyet savcısı” ibaresi “mülki amir” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 95 – 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 38 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Elektronik işlemler

MADDE 38/A – (1) Her türlü ceza muhakemesi işlemlerinde Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) kullanılır. Bu işlemlere ilişkin her türlü veri, bilgi, belge ve karar, UYAP vasıtasıyla işlenir, kaydedilir ve saklanır.

(2) Kanunlarda gösterilen istisnalar hariç olmak üzere, dosyalar güvenli elektronik imza kullanılarak UYAP’tan incelenebilir ve her türlü ceza muhakemesi işlemi yapılabilir.

(3) Bu Kanun kapsamında fiziki olarak hazırlanması öngörülen her türlü belge ve karar elektronik ortamda düzenlenebilir, işlenebilir, saklanabilir ve güvenli elektronik imza ile imzalanabilir.

(4) Güvenli elektronik imza ile imzalanan belge ve kararlar diğer kişi veya kurumlara elektronik ortamda gönderilir. Güvenli elektronik imza ile imzalanarak gönderilen belge veya kararlar, gerekmedikçe fiziki olarak ayrıca düzenlenmez ve ilgili kurum ve kişilere gönderilmez.

(5) Elektronik imzalı belgenin elle atılan imzalı belgeyle çelişmesi halinde UYAP’ta kayıtlı olan güvenli elektronik imzalı belge geçerli kabul edilir.

(6) Güvenli elektronik imza ile imzalanan belge ve kararlarda, mühürleme işlemi ile kanunlarda birden fazla nüshanın düzenlenmesini öngören hükümler uygulanmaz.

(7) Zorunlu nedenlerle fiziki olarak düzenlenmiş belge veya kararlar, yetkili kişilerce taranarak UYAP’a aktarılır ve gerektiğinde ilgili birimlere elektronik ortamda gönderilir.

(8) Elektronik ortamdan fiziki örnek çıkartılması gereken hallerde tutanak veya belgenin aslının aynı olduğu belirtilerek hâkim, Cumhuriyet savcısı veya görevlendirilen yetkili kişi tarafından imzalanır ve mühürlenir.

(9) Elektronik ortamda yapılan işlemlerde süre gün sonunda biter.

(10) Yargı birimlerinin ihtiyaç duyduğu nüfus, tapu, adli sicil kaydı gibi dış bilişim sistemlerinden UYAP vasıtasıyla temin edilen bilgi, belge ve kayıtlar, zorunlu olmadıkça ayrıca fiziki olarak istenilmez. UYAP’tan dış bilişim sistemlerine gönderilen bilgi ve belgeler ayrıca zorunlu olmadıkça fiziki ortamda gönderilmez.

(11) Ceza muhakemesi işlemlerinin UYAP’ta yapılmasına dair usul ve esaslar, Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 96 – 5271 sayılı Kanunun 100 üncü maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) Sadece adli para cezasını gerektiren veya hapis cezasının üst sınırı iki yıldan fazla olmayan suçlarda tutuklama kararı verilemez.”

MADDE 97 – 5271 sayılı Kanunun 101 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Tutuklamaya, tutuklamanın devamına veya bu husustaki bir tahliye isteminin reddine ilişkin kararlarda;

- a) Kuvvetli suç şüphesini,
- b) Tutuklama nedenlerinin varlığını,
- c) Tutuklama tedbirinin ölçülü olduğunu,

gösteren deliller somut olgularla gerekçelendirilerek açıkça gösterilir. Kararın içeriği şüpheli veya sanığa sözlü olarak bildirilir, ayrıca bir örneği yazılmak suretiyle kendilerine verilir ve bu husus kararda belirtilir.”

MADDE 98 – 5271 sayılı Kanunun 109 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiş, yedinci fıkrasında yer alan “birinci fıkradaki süre koşulu aranmaksızın” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“(1) Bir suç sebebiyle yürütülen soruşturmada, 100 üncü maddede belirtilen tutuklama sebeplerinin varlığı halinde, şüphelinin tutuklanması yerine adli kontrol altına alınmasına karar verilebilir.”

- “j) Konutunu terk etmemek.
- k) Belirli bir yerleşim bölgesini terk etmemek.
- l) Belirlenen yer veya bölgelere gitmemek.”

MADDE 99 – 5271 sayılı Kanunun 308 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(2) İtiraz üzerine dosya, kararına itiraz edilen daireye gönderilir.

(3) Daire, mümkün olan en kısa sürede itirazı inceler ve yerinde görürse kararını düzeltir; görmezse dosyayı Yargıtay Ceza Genel Kuruluna gönderir.”

MADDE 100 – 5271 sayılı Kanunun 324 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Devlete ait yargılama giderlerinin 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 106 ncı maddesindeki terkin edilmesi gereken tutarlardan az olması halinde, bu giderin Devlet Hazinesine yüklenmesine karar verilir.”

MADDE 101 – 23/3/2005 tarihli ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5 – (1) Ceza Muhakemesi Kanununun 308 inci maddesinde yapılan değişiklikler, bu Kanunun yayımı tarihinde Yargıtay Ceza Genel Kurulunda bulunan ve henüz karara bağlanmamış dosyalar hakkında da uygulanır.”

MADDE 102 – 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 43/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 43/B maddesi eklenmiştir.

“Tüzel kişilerin bildirim yükümlülüğü

MADDE 43/B – (1) 5411 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan; bankalara, finansal kuruluşlara veya paranın sayım ve incelemesini yaparak bankalara destek hizmeti veren kuruluşlar ile mevzuat çerçevesinde dövize ilişkin işlemler yapmasına izin verilen şirketlere, her ne amaçla olursa olsun ibraz edilen paranın sahte olduğunun anlaşılması halinde, 5237 sayılı Kanununun 278 inci maddesinde düzenlenen bildirim yükümlülüğü yerine getirilmediği takdirde, bu maddede sayılan tüzel kişilere Cumhuriyet savcısı tarafından bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.”

MADDE 103 – 25/5/2005 tarihli ve 5352 sayılı Adli Sicil Kanununun 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Karşılıksız yararlanma suçunda etkin pişmanlıktan yararlanması dolayısıyla şüpheli, sanık veya hükümlü hakkında verilen kararlar adli sicilde bunlara mahsus bir sisteme kaydedilir. Onbeş yıl süreyle muhafaza edilen bu kayıtlar, ancak bir soruşturma veya kovuşturmayla bağlantılı olarak Cumhuriyet savcısı veya mahkeme tarafından istenmesi halinde verilebilir.”

MADDE 104 – Ekli (1) ve (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığına ait bölümüne, ekli (3) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (II) sayılı cetvelin Danıştay Başkanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

MADDE 105 – Aşağıdaki hükümler yürürlükten kaldırılmıştır:

- 1) 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 12 nci ve 116 ncı maddeleri,
- 2) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun;
  - a) 6 ncı maddesinin beşinci fıkrası,
  - b) 9 ve 13 üncü maddeleri,
- 3) 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 19 uncu maddesinin yedinci fıkrası,
- 4) 9/6/2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanununun 19 uncu maddesi,
- 5) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun;
  - a) 141 inci maddesinin ikinci fıkrası,
  - b) 257 nci maddesinin üçüncü fıkrası,
- 6) 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 250, 251 ve 252 nci maddeleri,
- 7) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 128 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi,
- 8) 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 61 inci maddesinin birinci fıkrasının üçüncü cümlesi.

Dava ve cezaların ertelenmesi

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 31/12/2011 tarihine kadar, basın ve yayın yoluyla ya da sair düşünce ve kanaat açıklama yöntemleriyle işlenmiş olup; temel şekli itibarıyla adli para cezasını ya da üst sınırı beş yıldan fazla olmayan hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı;

a) Soruşturma evresinde, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 171 inci maddesindeki şartlar aranmaksızın kamu davasının açılmasının ertelenmesine,

b) Kovuşturma evresinde, kovuşturmanın ertelenmesine,

c) Kesinleşmiş olan mahkûmiyet hükmünün infazının ertelenmesine, karar verilir.

(2) Hakkında kamu davasının açılmasının veya kovuşturmanın ertelenmesi kararı verilen kişinin, erteleme kararının verildiği tarihten itibaren üç yıl içinde birinci fıkraya kapsamına giren yeni bir suç işlememesi hâlinde, kovuşturmaya yer olmadığı veya düşme kararı verilir. Bu süre zarfında birinci fıkraya kapsamına giren yeni bir suç işlenmesi hâlinde, bu suçtan dolayı kesinleşmiş hükümlerle cezaya mahkûm olduğu takdirde, ertelenen soruşturma veya kovuşturmaya devam olunur.

(3) Mahkûmiyet hükmünün infazı ertelenen kişi hakkında bu mahkûmiyete bağlı olarak herhangi bir hak yoksunluğu doğmaz. Ancak bu kişinin, erteleme kararının verildiği tarihten itibaren üç yıl içinde birinci fıkraya kapsamına giren yeni bir suç işlemesi hâlinde, bu suçtan dolayı kesinleşmiş hükümlerle cezaya mahkûm olduğu takdirde, ertelenen mahkûmiyet hükmüne bağlı hukuki sonuçlar kişi üzerinde doğar ve ceza infaz olunur.

(4) Bu madde hükümlerine göre cezanın infazının ertelenmesi hâlinde erteleme süresince ceza zamanaşımı durur; kamu davasının açılmasının veya kovuşturmanın ertelenmesi hâlinde, erteleme süresince dava zamanaşımı ve dava süreleri durur.

(5) Birinci fıkraya kapsamına giren suçlardan dolayı hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararının verilmiş olması hâlinde dahi, bu madde hükümleri uygulanır.

(6) Birinci fıkraya kapsamına giren suçlardan dolayı verilmiş mahkûmiyet hükmünün infazının tamamlanmış olması hâlinde bu mahkûmiyet hükmüne bağlı yasaklanmış hakların 25/5/2005 tarihli ve 5352 sayılı Adli Sicil Kanununun 13/A maddesindeki şartlar aranmaksızın geri verilmesine karar verilir.

(7) Bu madde hükümlerine göre verilen kamu davasının açılmasının, kovuşturmanın veya cezanın infazının ertelenmesi kararları adli sicilde bunlara mahsus bir sisteme kaydedilir. Bu kayıtlar, ancak bir soruşturma veya kovuşturmayla bağlantılı olarak Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından istenmesi hâlinde, bu maddede belirtilen amaç için kullanılabilir.

(8) Bu madde hükümlerine göre kamu davasının açılmasının, kovuşturmanın veya cezanın infazının ertelenmesi kararlarının verildiği hâllerde, bu suçlar 26/9/2004 tarihli ve

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun erteleme ve tekerrüre ilişkin hükümlerinin uygulanmasında göz önünde bulundurulmaz.

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Kanunda yapılan değişiklikler karşısında; ilgili suçlardan dolayı açılan ve temyiz aşamasında bulunan dava dosyalarından Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında bulunanlar, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca; Yargıtay ilgili dairesinde bulunan dosyalar ise bu dairece, hükmü veren mahkemeye gönderilir.

(2) Abonelik esasına göre yararlanılabilen elektrik enerjisinin, suyun ve doğal gazın sahibinin rızası olmaksızın ve tüketim miktarının belirlenmesini engelleyecek şekilde tüketilmesi dolayısıyla bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla hakkında hırsızlık suçundan dolayı kovuşturma yapılan veya kesinleşmiş olup olmadığına bakılmaksızın hakkında hüküm verilen kişinin, bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde, zararı tamamen tazmin etmesi hâlinde, hakkında cezaya hükmolunmaz, verilen ceza tüm sonuçlarıyla ortadan kalkar.

(3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla koşullu salıverilmelerine bir yıldan az süre kalan ve açık ceza infaz kurumunda bulunan iyi halli hükümlülerin talepleri hâlinde, cezalarının koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına karar verilebilir.

(4) Ceza Muhakemesi Kanununun yürürlükten kaldırılan 250 nci maddesinin birinci fıkrasına göre görevlendirilen mahkemelerde açılmış olan davalara, kesin hükümle sonuçlandırılıncaya kadar bu mahkemelerde bakmaya devam olunur. Bu davalarda, yetkisizlik veya görevsizlik kararı verilemez. 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 10 uncu maddesinin kovuşturmayla ilişkin hükümleri bu davalarda da uygulanır.

(5) Ceza Muhakemesi Kanununun 251 inci maddesinin birinci fıkrasına göre görevlendirilen Cumhuriyet savcılarını yürütmekte oldukları soruşturmalara, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca Terörle Mücadele Kanununun 10 uncu maddesi uyarınca görevlendirilen Cumhuriyet savcılarını göreve başlayıncaya kadar devam ederler.

(6) Terörle Mücadele Kanununun 10 uncu maddesi kapsamına giren suçlarla ilgili olarak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla açılmış olan davalarda, sanığın taşıdığı kamu görevlisi sıfatı dolayısıyla hakkında soruşturma yapılabilmesi için izin veya karar alınması gerektiğinden bahisle durma veya düşme kararı verilemez.

(7) Mevzuatta Ceza Muhakemesi Kanununun 250 nci maddesinin birinci fıkrasına göre kurulan ağır ceza mahkemelerine yapılmış olan atıflar, Terörle Mücadele Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilen ağır ceza mahkemelerine yapılmış sayılır.

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) 12 Eylül 1980 tarihinden önce işlenmiş olan suçlardan dolayı lehe Kanun, 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun cezaların içtimasına ilişkin hükümleri uygulandıktan sonra ortaya çıkan sonuç ceza göz önünde bulundurulacak belirlenir. Belirlenen bu ceza infaz bakımından lehe hükümler içeren kanuna göre infaz edilir.

(2) Terör suçları, örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar ile cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar hariç olmak üzere;

a) Kasıtlı suçlardan toplam üç yıl veya daha az hapis cezasına mahkûm olanların,

b) Taksirli suçlardan toplam beş yıl veya daha az süreyle hapis cezasına mahkûm olanların,

c) Adli para cezasının infazı sürecinde tazyik hapsine tabi tutulanların,

cezaları doğrudan açık ceza infaz kurumlarında yerine getirilir. Bu fıkra hükümleri 31/12/2017 tarihine kadar uygulanır.

MADDE 106 – Bu Kanunun;

a) 3 üncü, 4 üncü, 9 uncu, 10 uncu, 17 nci, 21 inci, 23 üncü ila 33 üncü maddeleri ile 36 ncı ve 37 nci maddeleri, 18 inci maddesiyle değiştirilen 2004 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin yedinci fıkrası, 38 inci maddesiyle 2004 sayılı Kanuna eklenen geçici 9 uncu ve geçici 11 inci maddeleri ile 105 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi yayımı tarihinden altı ay sonra,

b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

MADDE 107 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

4/7/2012

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : ADALET BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

<u>Sınıfı</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Derecesi</u>	<u>Adedi</u>	<u>Toplam</u>
GİH	Koruma ve Güvenlik Şefi	4	4	4
GİH	Koruma ve Güvenlik Şefi	5	1	1
GİH	Koruma ve Güvenlik Görevlisi	5	5	5
GİH	Koruma ve Güvenlik Görevlisi	6	8	8
GİH	Koruma ve Güvenlik Görevlisi	7	3	3
GİH	Koruma ve Güvenlik Görevlisi	8	5	5
GİH	Koruma ve Güvenlik Görevlisi	9	5	5
GİH	Koruma ve Güvenlik Görevlisi	10	13	13
GİH	Koruma ve Güvenlik Görevlisi	11	12	12
	TOPLAM		56	56

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : ADALET BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

<u>Sınıfı</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Derecesi</u>	<u>Serbest Kadro Adedi</u>	<u>Tutulan Kadro Adedi</u>	<u>Toplam</u>
GİH	İcra Müdürü	6	15	-	15
GİH	İcra Müdürü	7	30	-	30
GİH	İcra Müdürü	8	81	-	81
GİH	İcra Müdür Yardımcısı	6	182	-	182
GİH	İcra Müdür Yardımcısı	7	300	-	300
GİH	İcra Müdür Yardımcısı	8	300	-	300
GİH	İcra Katibi	5	300	-	300

Sirküler Rapor

05.07.2012/128-75

GİH	İcra Katibi	6	500	-	500
GİH	İcra Katibi	7	500	-	500
GİH	İcra Katibi	8	500	-	500
GİH	İcra Katibi	9	500	-	500
GİH	İcra Katibi	10	700	-	700
GİH	İcra Katibi	11	700	-	700
GİH	İcra Katibi	12	788	-	788
GİH	Memur	9	150	-	150
GİH	Memur	10	150	-	150
GİH	Memur	11	200	-	200
YH	Memur	12	400	-	400
YH	Hizmetli	9	50	-	50
YH	Hizmetli	10	100	-	100
YH	Hizmetli	11	100	-	100
YH	Hizmetli	12	150	-	150
YH	Hizmetli	13	200	-	200
	TOPLAM		6.896		6.896

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU : DANIŞTAY BAŞKANLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Unvanı	Derecesi	Adedi	Toplam
Tetkik Hâkimi	6	20	20
Tetkik Hâkimi	7	20	20
TOPLAM		40	40

